

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PŘESTUPKY PROTI MAJETKU

Autor práce: David Fistr, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: kombinované studium
Vedoucí práce: Mgr. Josef Kříha
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....
David Fistr, DiS.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu Mgr. Josefu Kříhovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Abstrakt

FISTR, D. *Přestupky proti majetku: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 81 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Josef Kříha.

Klíčová slova: přestupek, trestný čin, pachatel, zavinění, majetek, oznámení, odložení, krádež, zpronevěra, podvod, neoprávněné užívání cizí věci, zatajení věci, podílnictví, poškození cizí věci.

Předmětem bakalářské práce (dále jen „práce“) je teoreticky orientovaná analytická a syntetizující reflexe vybraného druhu protiprávního jednání, tj. „jiných protispolečenských jevů“, naplňujících znaky skutkové podstaty přestupku proti majetku. Práce je zaměřena na teoretické osvětlení problematiky přestupků proti majetku a na postup policejního orgánu při jejich řešení. V práci jsou podrobněji analyzovány přestupky proti majetku krádež, zpronevěra, podvod, poškození cizí věci, neoprávněné užívání cizí věci, zatajení věci a podílnictví. V rámci samostatných dílčích kapitol budou reflektovány aplikační variability procesního postupu místně a věcně příslušného policejního orgánu. V rámci zpracování práce bude užitá metoda popisná (deskriptivní), metoda komparační, metoda kombinace stručného výkladového přístupu a autentického právního textu a v této souvislosti též logické metody analýzy a syntézy poznatků. Teoretická část práce bude obohacena o užité příklady kazuistik z aplikační praxe.

Abstract

Fistr, D. *Offences against Property: Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2016. 81 p. Supervisor: Mgr. Josef Kříha.

Key words: offense, offense, offender culpability, property, notification, postponement, theft, embezzlement, fraud, unauthorized use of another's property, concealment of things, sharing, criminal damage.

The object of work (hereinafter referred to as "work") is theoretically oriented analytical and synthesizing reflection of the selected type of infringement, ie. "Other antisocial behavior," the constituent elements constituting an offense against property. The work is focused on theoretical issues lighting offenses against property and of the police in solving them. In this work are analyzed in detail the offenses against property theft, embezzlement, fraud, criminal damage, unauthorized use things conceal things and sharing. Within the separate sub-chapters will be reflected in the application variability procedural locally and materially competent police authority. During the preparation work will be used descriptive method (descriptive) method, comparative method, a combination of a brief explanatory approach and authentic legal text and in this context also the logical methods of analysis and synthesis of knowledge. The theoretical part will be enriched with applied examples of case studies from application practice.

Obsah

Úvod	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Přestupek.....	11
2.1 Definice přestupku	11
2.2 Materiální a formální znaky přestupku	12
3 Majetek.....	14
4 Správně právní odpovědnost.....	15
4.1 Zavinění	15
4.2 Okolnosti vylučující protiprávnost	16
4.3 Věk a nepřičetnost.....	19
5 Rozdíl mezi přestupkem a trestným činem.....	21
6 Přestupky proti majetku.....	22
6.1 Krádež.....	22
6.2 Zpronevěra	22
6.3 Podvod	23
6.4 Neoprávněné užívání cizí věci	24
6.5 Zatajení věci.....	24
6.6 Podílnictví.....	26
6.7 Poškození cizí věci.....	26
7 Trestné činy korespondující s přestupky	28
7.1 Krádež.....	28

7.2	Zpronevěra	29
7.3	Neoprávněné užívání cizí věci	29
7.4	Podvod	30
7.5	Zatajení věci	31
7.6	Podílnictví	31
7.7	Poškození cizí věci	32
8	Řízení o přestupcích	33
8.1	Příslušnost k projednávání přestupků	33
8.2	Průběh řízení o přestupcích	33
8.3	Druhy řízení o přestupcích	34
9	Postup orgánů Policie České republiky	35
9.1	Úkony prováděné pracovníky	35
9.2	Způsob provádění některých úkonů policistů	42
9.3	Vyřízení věci	43
10	Příklady dokumentací přestupků proti majetku	46
10.1	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „krádež“	46
10.2	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „poškození cizí věci“	49
10.3	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „podvod“	51
10.4	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „neoprávněné užívání cizí věci“	53
10.5	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „zpronevěra“	54
10.6	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „zatajení věci“	56
10.7	Příklad dokumentace přestupku proti majetku „podílnictví“	60

Závěr a vlastní zhodnocení práce	64
Seznam použitých zdrojů	66
Přílohy	68

Úvod

Téma práce je teoreticky orientováno. Rámcově objasňuje základní východiska a pojmosloví zkoumané oblasti. Teoretická část bude s ohledem k praxeologickým zkušenostem zpracovatele, který je aktuálně služebně zařazen na základním útvaru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územního odboru Brno-venkov a Obvodního oddělení policie Šlapanice, orientovaná na legislativu související s přestupky proti majetku.

V souvislosti s nápadem přestupkové agendy, v rámci místní a věcné příslušnosti policejního orgánu Krajského ředitelství Policie České republiky, Územního odboru Brno-venkov, Obvodního oddělení Šlapanice (dále jen „policejní orgán“), se při prověřování přestupků proti majetku převážně prošetřují přestupkové krádeže, poškození cizí věci, podvod, neoprávněné užívání cizí věci, zpronevěra, zatajení věci a podílnictví.

V rámci dokumentování přestupků shora uvedeného „policejního orgánu“, se zpracovává úřední záznam o podání vysvětlení dle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“), provádí se šetření na místě přestupku, fotodokumentace, v ojedinělých případech náčrtek a sepisuje se protokol o ohledání místa přestupku podle čl. 10 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 221/2011. Pokud je pachatel neznámý, realizuje se po pachateli pátrání v rámci nezbytného šetření. Jestliže je pachatel přestupku ztotožněn a skutková podstata přestupku se nezmění v rámci šetření (překvalifikování přestupku na trestný čin nebo jiný správní delikt), daný protiprávní skutek se oznámí přestupkové komisi u příslušného správního orgánu obce. V případě, že se nepodaří v rámci šetření ustanovit neznámého pachatele do jednoho měsíce, daná věc se odloží podle § 58 odst. 3 písm. b), zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Pominou-li důvody odložení, věc se oznámí podle § 58 odst. 1 „zákonu o přestupcích“, nejde-li na místě věc vyřídit jinak.

Práce je rovněž dílem zaměřena v širším aspektu na charakteristiku jednotlivých přestupků a na postup policejního orgánu při řešení přestupků proti majetku, na právní kvalifikaci mezi přestupkem a trestným činem, v užším aspektu na přestupky proti majetku viz aplikace ustanovení § 50 „zákonu o přestupcích“.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem práce je v širším aspektu teoretické osvětlení problematiky přestupků. V užším aspektu osvětluje základní pojmosloví a východiska zkoumané oblasti přestupků proti majetku (rozdíl mezi trestným činem a přestupkem), charakterizuje jednotlivé přestupky proti majetku a procesní aspekty činnosti místně a věcně příslušného policejního orgánu při řešení přestupků proti majetku. Práce má ambici rámcově nastínit vybrané hmotněprávní a procesně právní zvláštnosti zkoumané problematiky upotřebitelné pro laickou i odbornou veřejnost.

Při zpracovávání práce bude využita odborná literatura vztahující se k dané problematice, včetně studia právních norem, zejména zákona o přestupcích a o Policii ČR, interních normativních aktů, judikatury, ale i internetových stránek. Tyto získané materiály, respektive informace, budou pomocí užití metody analýzy dokumentů následně klasifikovány a poté vyhodnoceny. S ohledem na práci s právními texty bude zvolena metoda popisná neboli deskriptivní, dále metoda kombinace stručného výkladového přístupu a autentického právního textu.

V praktické části práce je pracováno s kasuistickou metodou, kde je řešena aplikace právních předpisů na konkrétních praktických přestupkových situacích zaměřených na přestupky proti majetku. Zde je poukázáno na postup policejního orgánu při řešení jednotlivých přestupků, a to krádež, poškození cizí věci, podvod, zpronevěra, neoprávněné užívání cizí věci, podílnictví a zatajení cizí věci. V konkrétních praktických přestupkových situacích bude uvedeno zadokumentování, prošetření a vyřízení věci.

Teoretická část bude obohacena o užitou kazuistiku, metodu monografickou (kausální). „Jde o metodu zaměřující se na sociologické poznávání sociálního jevu na jednom nebo jen několika případech (casus = případ). Její nevýhodou je, že poskytuje pouze omezený výčet faktů, které je obtížné použít pro induktivní zobecnění, a slouží především jako podnět pro teoretické úvahy. Její platnost je možná pouze v oblasti sociálních jevů, které se vyvíjely a vznikaly za adekvátních podmínek jako původní jev.“¹

¹ PÁNA, L., SOMR, M. Metodologie a metody výzkumu. České Budějovice, 2007, s. 68.

2 Přestupek

2.1 Definice přestupku

Definice přestupku je uvedena v ustanovení § 2 odst. 1 „zákona o přestupcích“, kde se uvádí, že přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Jednotlivá ustanovení zákona o přestupcích vymezují tzv. materiální a formální znaky přestupku. „Všechny tyto znaky musí být naplněny současně. To také znamená, že jednání, která sice má formální znaky přestupku, ale ve své konkrétní podobě neporušuje nebo neohrožuje zájem společnosti (chybí materiální znak), není přestupkem, a opačně.

Nezbytnou podmínkou je, že se přestupku dopustila odpovědná osoba, která je uvedena v § 5 „zákona o přestupcích“. Jednáním ve smyslu zákona je vnější projev vůle člověka a rozumí se jím konání (aktivní jednání) i opomenutí.

Některé přestupky mohou být spáchány pouze konáním, jiné pouze opomenutím. To vyplývá z jejich zákonných znaků. U přestupků, u nichž forma jednání není konkretizována a které jsou charakterizovány pouze určitým následkem, se uplatní vykládací pravidlo stanovené v § 4 odst. 3 „zákona o přestupcích“, podle něhož opomenutí je jednáním, jestliže pachatel podle okolností a svých osobních poměrů byl povinen konat. Musí jít o právní povinnost postihující osobně pachatele. Pramenem takové povinnosti může být zákon nebo jiný obecně závazný právní předpis, případně individuální právní akt (např. rozhodnutí vydané ve správním řízení) anebo smlouva.

Přestupky, které zpravidla trvají delší dobu, jsou přestupky trvající a hromadné. Trvající přestupek je takový přestupek, kterým pachatel vyvolá protiprávní stav a ten pak udržuje. Podstatným rysem trvajícího přestupku je, že se zde postihuje právě ono udržování protiprávního stavu. Musí proto trvat jednání, kterým se udržuje protiprávní stav. Trvající přestupek se proto posuzuje jako jediné jednání, které trvá tak dlouho, pokud je protiprávní stav udržován.

Hromadný přestupek je takový přestupek, u něhož k odpovědnosti nestačí jeden akt, ale je jich třeba více. Je tudíž charakterizován tím, že jeho pojmovým znakem je více aktů spojených společným záměrem. Tato mnohost aktů musí být přímo vyjádřena jako znak skutkové podstaty přestupku. Také hromadný přestupek se posuzuje jako jediné jednání, které je ukončeno okamžikem provedení posledního aktu. Mezníkem,

který ukončuje takovýto jeden trvajících nebo hromadný přestupek od případně dalšího, je zahájení řízení o přestupku. Pokračuje-li obviněný v jednání i po zahájení řízení, považuje se takové jednání po zahájení řízení jako nový přestupek.“²

„Z hlediska pojmu přestupku hovoříme o jeho tzv. pozitivním určení (co je přestupek) a současně o jeho negativním vymezení (kdy se nejedná o přestupek).

Negativní vymezení znamená, že zákon stanoví, že o přestupek jde pouze tehdy, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle jiných správních předpisů anebo o trestný čin. Z uvedených deliktů má přestupek zpravidla nejnižší stupeň nebezpečnosti pro společnost a tato konstrukce je zvolena proto, aby nedošlo k dvojímu postihu za totéž protiprávní jednání.“³

2.2 Materiální a formální znaky přestupku

Přestupek je definován materiálními a formálními znaky.

„Materiálním znakem přestupku je společenská škodlivost, kterou se rozumí způsobit činu poškodit, ohrozit či porušit zájmy chráněné trestním zákonem a jinými právními předpisy.

Jde o materiální podmínku, která musí být splněna, aby šlo o přestupek. Společenská škodlivost se vztahuje na čin jako na celek. Konkrétní jednání, které má formální znaky přestupku, bude zpravidla jednáním společensky škodlivým. Míra (velikost, intenzita) společenské škodlivosti je zároveň hlediskem pro posouzení závažnosti přestupku. Závažnost přestupku je dána zejména způsobem jeho spáchání a jeho následky, okolnostmi, za nichž byl spáchán, mírou zavinění, pohnutkou, osobou pachatele přestupku.“⁴

„Formální znaky přestupku se dělí na obecné formální znaky, které jsou uvedené v obecné části zákona o přestupcích a jsou společné všem přestupkům. Jedná se o pachatele přestupku (fyzická osoba, dostatek věku, přičetnost), zavinění, protiprávnost a sankčnost.

² ČERVENÝ, Z. ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. Linde 2004, s. 15.

³ ČERNÝ, J., HROZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 10. vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, 26 – 27 s.

⁴ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 12.

Dále jsou to typové (specifické) formální znaky, které jsou znaky skutkové podstaty přestupku. Jedná se o objekt přestupku, což jsou společenské vztahy, zájmy a hodnoty, na kterých má společnost takový zájem, že je chrání normami přestupkového práva. Druhy objektu se člení na obecný (rodový), skupinový (druhový) a individuální.

Objektivní stránkou přestupku je vnější stránka přestupku charakterizována především způsobem spáchání přestupku a jeho následky.“⁵

„Povinnými znaky jsou jednání (konání či opomenutí), následek (porucha či ohrožení chráněného společenského zájmu), kauzální nexus (příčinný vztah neboli souvislost mezi jednáním a následkem).

Nepovinnými znaky jsou doba spáchání přestupku, místo spáchání přestupku, způsob spáchání přestupku, účinek přestupku, prostředky použité ke spáchání přestupku, hmotný předmět útoku.

Subjekt přestupku (pachatel přestupku neboli přestupce), je každá fyzická osoba odpovědná za přestupek, která svým protiprávním jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty přestupku.

Subjektivní stránka přestupku obsahuje soubor znaků, které charakterizují psychiku pachatele přestupku ve vztahu ke spáchanému přestupku.“⁶

⁵ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 13.

⁶ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 13.

3 Majetek

Pojem majetkových práv není výslovně definován. „Podle právní teorie jde o práva, která jsou spjata s majetkem. Majetkem se rozumí souhrn majetkových hodnot (věcí, pohledávek, jiných práv a hodnot ocenitelných penězi) příslušící určitému subjektu a vyjadřuje, co někomu patří, co někdo vlastní, co náleží výlučně jediné osobě. Za majetek se považuje každé penězi ocenitelné právo, v užším slova smyslu vlastnictví, tedy neomezené a výlučné právo k věci nebo k nehmotnému statku, právo disponovat s věcí nebo s nehmotným statkem jakýmkoliv právem dovoleným způsobem, zejména je držet, užívat, požívat, nakládat s ním a vyloučit každého, kdo by v tomto oprávněného rušil. Jde o neomezená práva užívání a disponování, která lze po právu vykonávat nad jednotlivou věcí nebo nehmotným právem tj. neomezená práva užívání a disponování.

Vlastnické právo je charakteristické tím, že vlastník vykonává svá oprávnění svou mocí, tedy mocí nezávislou na současné existenci moci kohokoliv jiného k téže věci.“⁷

Majetková práva jsou rovněž uvedena v Listině základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) čl. 11, kde se uvádí: „*každý má právo vlastnit majetek, a že vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.*“⁸

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), vymezuje definici předmětu a obsahu vlastnického práva.

Ustanovení § 1011 „občanského zákoníku“ uvádí: „*předmět a obsah vlastnického práva je vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.*“⁹

V ustanovení § 1012 „občanského zákoníku“ je uvedeno: „*vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit.*“¹⁰

⁷ ČESKO. ÚSTAVNÍ SOUD. Nález Ústavního soudu, sp. zn. 8 Tdo 1136/2005 [online] © 2005. [2016-02-25]. Dostupné z: <<http://www.kraken.slv.cz/8Tdo1136/2005>>

⁸ ČESKO. LISTINA LIDSKÝCH PRÁV A SVOBOD. [online] © 1991. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>

⁹ ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 33, s. 1136.

¹⁰ ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 33, s. 1136.

4 Správně právní odpovědnost

Stěžejní zásadu právní odpovědnosti nalezneme v čl. 2 odst. 2 „LZPS“, z něhož vyplývá, že právní odpovědnost může být státní mocí uplatňována jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který stanoví zákon. Odtud plyne, že hranice mezi právní odpovědností a jinými druhy odpovědnosti (morální, politické, aj.) je právně vymezena a je právně stanovena primárními normativními akty striktně. Rozsah a meze právní odpovědnosti nelze měnit jinak než na základě zákona, v souladu s ústavním pořádkem, včetně souladu s „LZPS“.

„Právní odpovědnost je jednou ze základních forem realizace práva. Právními skutečnostmi, jimiž vznikla právní odpovědnost, jsou protiprávní jednání a protiprávní stav.“¹¹

„Správně právní odpovědností se rozumí odpovědnost fyzické či právnické osoby za porušení pravidel stanovených normami správního práva.“¹²

4.1 Zavinění

V ustanovení § 3 „zákona o přestupcích“, se uvádí, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Zavinění lze definovat jako vnitřní vztah pachatele přestupku k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem o přestupcích nebo jiným zákonem, vyvolaném způsobem uvedeným v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Zákon rozlišuje dva typy zavinění, a to nedbalost a úmysl. Tyto jsou rozlišeny v ustanovení § 4 „zákona o přestupcích“.

Přestupky spáchané z nedbalosti se dále dělí:

na nedbalost vědomou - „přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo nedbalost nevědomou – „přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že

¹¹ BANDŽAK, J. *Správní právo- obecná část*. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, Praha 2011, s. 188.

¹² BANDŽAK, J. *Správní právo- obecná část*. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, Praha 2011, s. 189.

svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněných zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět neměl a mohl“.¹³

„Přestupky spáchané úmyslně jsou tehdy, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.“¹⁴

4.2 Okolnosti vylučující protiprávnost

Přestupkový zákon ve svém ustanovení § 2 odst. 2 „zákona o přestupcích“ uvádí dvě okolnosti, které vylučují protiprávnost jednání, jež by jinak bylo přestupkem. Jde o jednání v nutné obraně a krajní nouzi.

„**Podstatou nutné obrany** je odvrácení nebezpečí, které vzniká útokem směřujícím proti zájmu chráněnému trestním zákoníkem, a to činem, který by jinak byl trestným činem, namířeným proti útočníkovi. Protože však obránce odvracející útok chrání tytéž zájmy, které chrání sám trestní zákon, nejedná proti účelu trestního zákoníku, ale naopak ve shodě s ním. Jde o střet zájmů na ochraně různých společenských vztahů, a to na jedné straně zájem, který byl napaden útokem (např. zdraví poškozeného obránce), a na druhé straně zájem či zájmy útočníka (např. zdraví nebo život útočníka), které jsou při nutné obraně obětovány, aby tak byl odvrácen útok. Obecně lze tedy uvést, že nutná obrana je uplatněním práva proti bezpráví, kdy svépomoc nahrazuje nedostatek ochrany zájmů chráněných trestním zákoníkem ze strany veřejné moci (nahrazuje vlastně zásah veřejných orgánů).“¹⁵

„Po osobě nebezpečí odvracející nelze požadovat, aby věděla, do které výše uvedené kategorie deliktů má jednání původce zařadit. Hranice mezi nimi nejsou dost dobře zřejmé a mohou se na základě změn právní úpravy měnit. I nebezpečí vyvolané přestupkem může nabýt značných rozměrů.“¹⁶

¹³ BANDŽAK, J. *Správní právo- obecná část*. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, Praha 2011, s. 191.

¹⁴ ČECHMÁNEK, B., HROZINKOVÁ, E. *Přestupky a správní trestání, právní úprava k 1. 5. 2008*. Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008, s. 30.

¹⁵ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*, 1. Vydání, Praha: C.H. Beck, 2009, s. 329-330.

¹⁶ VOKOUN, R. *Vybrané aktuální otázky nutné obrany a krajní nouze*. Praha, 1989, s. 27 – 28.

„**Krajní nouze** představuje stav nebezpečí pro dva zákonem chráněné zájmy, kdy je možné chránit jeden z těchto zájmů tím, že se poruší nebo ohrozí zájem druhý. Pro jednání v krajní nouzi zákon stanoví tyto podmínky:

1. Nebezpečí přímo hrozí zájmu chráněnému zákonem. Nebezpečí, to je možnost poruchy, musí být skutečné a bezprostřední. Nerozhoduje, jaký je jeho zdroj. Může být vyvolán např. živelní pohromou, zvířetem, technickou poruchou i jednáním člověka, a to i osobou, která je sama nebezpečím ohrožena. Nejde o krajní nouzi, jestliže jednajícím je povinen nebezpečí snášet a odstraňovat je. K jednání v krajní nouzi je oprávněn kdokoli a krajní nouze může také směřovat vůči komukoliv, mimo útočníka.

2. Způsobený následek nesmí být zřejmě stejně závažný (nebo ještě závažnější) než ten, který hrozil. Měl by být tedy méně závažný.

3. Nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. V této podmínce subsidiarity je vysloven požadavek odvrátit hrozící nebezpečí pokud možno bez porušení zákonem chráněného zájmu.¹⁷

Mezi další okolnosti vylučující protiprávnost, které nejsou přímo uvedeny v „zákoně o přestupcích“, patří:

Svolení poškozeného

„Souhlas poškozeného především vůbec vylučuje naplnění objektivní stránky některých trestných činů.

Některé skutkové podstaty přímo ve znacích vyjadřují, že jednání se děje proti vůli poškozeného. Například nelze hovořit o donucení tam, kde poškozený s jednáním dobrovolně, vážně, určitě, srozumitelně souhlasí, pokud nebyl souhlas dán omylem či osobou, která není k tomu způsobilá.¹⁸

„Poškozený tedy může dát svolení jen k zásahu do těch zájmů, o kterých může sám a bez omezení rozhodovat bez toho aniž by bylo dotčeno právo jiných osob nebo zájmy společnosti. Proto např. u trestných činů proti životu a zdraví, jako jsou vražda podle § 140 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších

¹⁷ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. 12. vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2004, s. 19–20.

¹⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*, 1. Vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 350.

předpisů (dále jen „trestní zákoník“), zabití podle § 141 „trestního zákoníku“ nebo ohrožení pohlavní nemocí podle § 155 „trestního zákoníku“ je svolení bezvýznamné. Svolení je vyloučené i u dalších trestných činů, jako je např. u trestného činu dvojího manželství podle § 194 „trestního zákoníku“, pohlavního zneužití podle § 187 „trestního zákoníku“, týrání svěřené osoby podle § 198 „trestního zákoníku“ či křivého obvinění podle § 345 „trestního zákoníku“. V těchto případech je souhlas irelevantní, neboť ochrana zde překračuje zájem jednotlivce, jde o zájmy celospolečenské.¹⁹

„Trestní zákoník vyžaduje, aby svolení bylo dáno:

- a) *dobrovolně*; rozumí se svobodně, tj. bez donucení fyzického (*vis absoluta*) i psychického (*vis compulsiva*), dobrovolnost vylučuje i tíseň,
- b) *vážně*; vážnost je vyloučena tam, kde je zřejmé s ohledem na konkrétní okolnosti případu, za kterých ke svolení došlo, že svolení nebylo myšleno vážně (např. při hře nebo v žertu),
- c) *určitě*; neurčitý je takový projev, který je sice srozumitelný, ale není jednoznačný, nelze přesně zjistit jeho obsah, např. není jasné, zdali oprávněná osoba odpovídá na první či druhou část věty, nebo není zřejmé, kterou věc měla oprávněná osoba na mysli,
- d) *srozumitelně*; nesrozumitelný je takový projev, z něhož nelze (a to ani z kontextu, v němž k němu došlo) zjistit, co jím mělo být vyjádřeno, nelze vůbec zjistit jeho obsah.²⁰

„**Plnění zákonné povinnosti** - např. soudce vezme obviněného do vazby (§ 67 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů), tzn., že se nedopouští omezování osobní svobody, protože tato povinnost či oprávnění vyplývá ze zákona.

Výkon práv a povolání - Při výkonu některých povolání je nutno počítat s určitým nebezpečím. Příkladem výkonu práva může být ten, že rodiče zakážou svému dítěti jít ven, protože se neučí, zlobí atd.

Závazný rozkaz - Také splnění závazného rozkazu není trestným činem, protože vyplývá z povinností uložených právními předpisy.

¹⁹ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem. Komentář k zákonu č.40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Informace z judikatury; k l. 8. 2011.* Olomouc, 2011. s. 90.

²⁰ ŠAMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*, 1. Vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 352-353.

Dovolené riziko – Je dalším důvodem vylučujícím protiprávnost daného jednání, o němž se hovoří v souvislosti s nevyhnutelnou nebezpečností určitých společensky vysoce ceněných činností. Čím je čin užitečnější pro společnost, tím větší riziko z něj vznikající je možné omluvit či ospravedlnit. O riziku je možné hovořit v oblastech, kde se činí důležitá rozhodnutí, například riziko ve vývoji a výzkumu, sportu, v medicíně, hospodářství.²¹

4.3 Věk a nepřičetnost

Při spáchání přestupku není odpovědná osoba, která v době jeho spáchání nedovršila patnáctý rok svého věku (§ 5 odst. 1 „zákona o přestupcích“) nebo trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání (§ 5 odst. 2 „zákona o přestupcích“).

„**Věk** – Pachatelem přestupku je výhradně fyzická osoba, která dosáhla určitého věku. Právníkou osobu za přestupek postihnout nelze. Zákon stanoví věkovou hranici fyzické osoby 15 let. Tato věková hranice odpovídá potřebným rozumovým a rozpoznávacím schopnostem osoby. Určení minimálního věku pro odpovědnost za přestupek se shoduje s minimální věkovou hranicí v trestním právu. Osoby mezi 15 a 18 rokem věku zákon označuje jako mladistvé. Pro tyto osoby zákon stanoví zvláštní pravidla se zřetelem na jejich duševní a tělesnou nevyzrálou. Trestní odpovědnost nastává dnem následujícím po dni patnáctých narozenin.“²²

„**Nepřičetnost** – Za přestupek není odpovědná osoba, která v době spáchání přestupku trpěla duševní poruchou, pro kterou nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem, který chrání zákon. Duševní porucha přitom může být trvalá nebo dočasná. Zároveň je třeba si uvědomit, zda konkrétní duševní nemoc nebo dočasná porucha byla takového druhu a míry, že byly omezeny rozumové, ovládací, popřípadě rozpoznávací schopnosti osoby. Může to být také osoba, která nemohla své jednání ovládat. Za nepřičetnou se však nepovažuje nikdy osoba, která se do tohoto stavu uvedla požitím alkoholu nebo jiné návykové látky. U pachatele, který požívá po delší dobu ve větší míře omamné nebo psychotropní látky, se může jednat o chorobnou

²¹NOVOTNÝ, O., a kol., *Trestní právo hmotné I. a II.*, vydal: ASPI, a.s., 2003, s. 202.

²²ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. 12. vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2004, s. 22–23.

závislost na takových látkách a tato skutečnost může mít vliv i na jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti v době činu. Pro rozhodnutí v takové věci je proto zpravidla třeba opatřit znalecký posudek zaměřený na objasnění příslušných odborných otázek.²³

²³ JELÍNEK, J., a kol., *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. 3. přepracované a aktualizované vydání*. Praha: Leges, 2013, s. 30.

5 Rozdíl mezi přestupkem a trestným činem

Skutková podstata přestupků je uvedena především v „zákoně o přestupcích“ a v dalších zákonech, kdežto skutková podstata trestných činů je uvedena v „trestním zákoně“.

„Rozdíl mezi přestupkem a korespondujícím trestným činem je zpravidla vyjádřen jejich rozdílnými formálními znaky. Rozdíl je pak patrný buď již z pouhého uvedení těchto znaků: například přestupku podle § 30 odst. 1 písm. j) „zákon o přestupcích“, se dopustí ten, kdo neoprávněně přechovává malé množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku, a trestného činu podle § 284 odst. 1 „trestního zákoníku“, ten kdo bez povolení přechovává takovou látku v množství větší než malém. Nebo rozdíl vyplývá z negativního vymezení formálních znaků přestupku ve vztahu k formálním znakům trestného činu: například ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 49 odst. 1 písm. b) „zákon o přestupcích“, ale jestliže se tak stalo porušením důležité povinnosti vyplývající ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce pachatele, jde o trestný čin. U některých korespondujících přestupků a trestných činů se však jejich formální znaky překrývají a rozdíl mezi nimi z těchto znaků samotných proto nelze dovodit: například kdo neoprávněně loví zvěř nebo chytá ryby, se dopustí přestupku podle § 35 odst. 1 písm. f) „zákon o přestupcích“, ale totožné jednání je podle § 304 odst. 1 „trestního zákoníku“ trestným činem. V těchto případech pro určení rozdílu mezi přestupkem a trestným činem rozhodujícím kritériem stupeň nebezpečnosti jednání pro společnost.“²⁴

²⁴ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 18.

6 Přestupky proti majetku

V ustanovení § 50 „zákona o přestupcích“, se uvádí, že přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové pokusí,
- b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
- c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

Za výše uvedené přestupky lze uložit pokutu do výše 15 000 Kč.

Ustanovením § 50 „zákona o přestupcích“ je chráněn každý majetek před jeho úmyslným poškozováním.

6.1 Krádež

Přestupku krádeže podle § 50 odst. 1 písm. a) „zákona o přestupcích“, se dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní. Pro vymezení pojmu krádež se analogicky použije ustanovení § 205 „trestního zákoníku“.

„U krádeže, přestože škoda nedosahuje uvedené částky 5 000 Kč, nepůjde o přestupek, jestliže krádež byla spáchána vloupáním, jestliže pachatel krádeže bezprostředně pro činu se pokusil uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředních násilí nebo čin spáchal na věci, kterou měl jiný na sobě nebo při sobě, nebo byl za krádež v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.“²⁵

6.2 Zpronevěra

Přestupku zpronevěry podle § 50 odst. 1 písm. b) „zákona o přestupcích“, se dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena.

²⁵ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 132.

Pro vymezení pojmu zpronevěra se analogicky použije ustanovení § 206 „trestního zákoníku“.

„Skutková podstata trestného činu zpronevěry nevyžaduje, aby osoba, která věc nebo jinou majetkovou hodnotu pachateli svěřila, byla jejím vlastníkem. Za svěřenou cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu je nutno pokládat i výtěžek, který byl za svěřenou věc nebo jinou majetkovou hodnotu získán pachatelem podle úmluvy mezi ním a osobou, která mu věc nebo jinou majetkovou hodnotu svěřila, např. na základě smlouvy o obstarání prodeje věci pachatel věc (motorové vozidlo) prodal, ale smluvenou částku, za kterou věc prodal, objednavateli nevyplatil a peníze utratil.“²⁶

6.3 Podvod

Přestupku podvodu podle § 50 odst. 1 písm. c) „zákona o přestupcích“, se dopustí ten, kdo ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl nebo využije něčího omylu.

Pro vymezení pojmu podvod se analogicky použije ustanovení § 209 „trestního zákoníku“.

V § 138 odst. 1 „trestního zákoníku“ se uvádí, že škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč, značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč.

„Důsledek novelizace § 50 odst. 1 písm. a) „zákona o přestupcích“, se však významně projevuje ještě v dalším směru. Protože formálním znakem přestupku podle písm. a) počínaje dnem 01. 01. 2002 již není výše způsobené škody, může být jako přestupek podle písm. a) kvalifikováno i jednání, jímž byla způsobena škoda vyšší než 5 000 Kč. Tak tomu bude v případě, kdy krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo poškozením cizí věci sice byla způsobena škoda nikoli nepatrná, ale takové jednání, i když jinak vykazuje znaky trestného činu, není trestným činem proto, že je jednáním,

²⁶ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*, 1. Vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1812.

jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný (a jde-li o mladistvého, je malý) a není tak naplněn materiální znak trestného činu.²⁷

„Byť pokus není obecnou formou přestupku, výjimkou je ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) „zákon o přestupcích“, které výslovně umožňuje jako přestupek postihnout pokus.

Pokusem se rozumí jednání porušující nebo ohrožující zájem společnosti, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku a jehož se pachatel dopustil v úmyslu spáchat přestupek, jestliže k jeho dokonání nedošlo. To znamená, že pachatel začal uskutečňovat jednání popsané ve skutkové podstatě, ale následek, který je znakem přestupku, nenastal (pachatel např. v samoobslužné prodejně v úmyslu si присvojit určité zboží je uloží do kapsy a je při tom přistižen vedoucím prodejny).²⁸

6.4 Neoprávněné užívání cizí věci

Přestupek „neoprávněné užívání cizí věci“ je uveden v ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) „zákonu o přestupcích“, a jeho výklad koresponduje s výkladem trestného činu, který je uvedený v trestním zákoníku.

„Neoprávněně užívá cizí majetek ten, kdo se zmocní věci malé hodnoty (to je hodnota nižší než 25 000 Kč) v úmyslu ji přechodně užívat (jde-li ale o motorové vozidlo, byť malé hodnoty, je takové jednání trestným činem). Při úmyslu takovou věc si присvojit by šlo o krádež (o trestný čin nebo o přestupek); nebo způsobí-li na cizím majetku malou škodu (nižší než 25 000 Kč) tím, že neoprávněně takových věcí, které mu byly svěřeny, přechodně užívá. Při úmyslu si takovou věc присvojit by šlo o zpronevěru.²⁹

6.5 Zatajení věci

„Jednání, které je přestupkem zatajení věci, záleží v úmyslném prisvojení si cizí věci, která se do moci pachatele dostala bez přivolení osoby oprávněné s touto věcí nakládat. Není rozhodné, jak se věc do moci pachatele dostala, ale že se takto stalo, aniž

²⁷ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 132.

²⁸ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 132.

²⁹ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 132.

k tomu pachatel předtím vědomě působil. Zákon výslovně uvádí, že k tomu došlo nálezem.

Nálezem se může dostat do dispozice pachatele věc ztracená. Právní úprava nalezené věci je uvedena v § 1051 „občanského zákoníku“. Má se za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji. Podle ustanovení § 1052 „občanského zákoníku“ ztracenou věc vrátí nálezce tomu, kdo ji ztratil, nebo vlastníkovvi proti úhradě nutných nákladů a nálezného. Nelze-li z okolností poznat, komu má být věc vrácena, a nepovažuje-li se věc za opuštěnou, oznámí nálezce bez zbytečného odkladu nález obci, na jejímž území byla nalezena, zpravidla do tří dnů; byla-li však věc nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku, odevzdá nálezce nález provozovateli těchto zařízení, který se zachová podle jiných právních předpisů, a není-li jich, postupuje, jako by byl nálezcem.

Přestupku zatajení věci se proto dopustí ten, kdo nalezenou věc nevydá nebo neodevzdá a úmyslně si ji přisvojí.

Jinak než nálezem se může cizí věc do moci pachatele bez svolení oprávněné osoby dostat zejména omylem, a to oprávněné nebo jiné osoby nebo i vlastním omylem pachatele. V době, kdy se věc dostává do moci pachatele, pachatel ještě o omylu neví. Přestupek bude spáchán, až když pachatel zjistí, že jde o věc, která mu nepatří a úmyslně si cizí věc přisvojí. Pokud by totiž o omylu jiného věděl a omylu jiného využil, nejde o zatajení věci, ale o podvod. A pokud by nešlo o omyl pachatele, půjde o krádež.

Korespondujícím trestným činem je trestný čin zatajení věci (§ 219 „trestního zákoníku“). Jeho formálním znakem je zatajení věci nikoliv nepatrné hodnoty, jíž se rozumí částka dosahující nejméně 5 000 Kč. Vzhledem k negativnímu vymezení přestupku je proto přestupkem zatajení věci, jejíž hodnota nedosahuje částku 5 000 Kč.

Dolní hranici hodnoty zatajené věci není v přestupkovém zákoně uvedeno. Záleží na uvážení příslušného správního orgánu. Ten poté, co dojde k závěru, že jsou dány formální znaky přestupku zatajení věci, musí posoudit, zda je také zároveň naplněn jeho materiální znak (jednání pachatele porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti). Materiální znak přestupku zde proto bude působit ve prospěch a jako korektiv tam, kde by použití jen formálních znaků vedlo k závěru, který neodpovídá

zájmu společnosti. Tak tomu bude právě v případech, kdy hodnota zatajené věci je zanedbatelná.³⁰

6.6 Podílnictví

„Jednání při přestupku podílnictví spočívá v ukrytí nebo převedení věci, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo toho, co za takovou věc bylo opatřeno. Pachatelem je tedy vždy jiná osoba než ten, kdo věc přestupkem získal.

Postihnout lze jen úmyslné jednání. To také vyžaduje, aby pachatel věděl, že jde o věc získanou přestupkem, respektive o věc, která byla nabyta za věc přestupkem získanou. Přitom je nerozhodné, zda tato věc osobě, která přestupek spáchala, náleží či nikoliv, jakým jednáním přestupek spáchala (krádeží, zpronevěrou, podvodem, neoprávněným provozováním výrobní činnosti) a jakým způsobem si věc, kterou nabyla za věc přestupkem získanou, koupí za peníze získané prodejem takové věci).

Ukrytím věci se rozumí její utajení před správním orgánem tak, že věc není pro správní orgán dosažitelná. Tím se též ve svých důsledcích znemožňuje uložit propadnutí věci nebo její zabrání, respektive jejich provedení.

Pachatelem přestupku, který spočívá v převedení uvedené věci, je ten, kdo věc převede na sebe nebo ji převede na jinou osobu (zde může jít i o osobu právnickou). Způsob převedení je nerozhodný (např. koupě, prodej, darování) a nerozhodná je i jeho pohnutka (výhodnost koupě, přátelský vztah), správní orgán však k ní přihlédne při výměře sankce.

Rozdíl mezi přestupkem a trestným činem podílnictví nespočívá v hodnotě věci ukryté nebo převedené, ale v tom, že podle trestního zákoníku je podílnictví, ukrytí nebo převedení věci, která byla získána trestným činem, jakož i v tom, že podle § 214 „trestního zákoníku“ lze postihnout i podílnictví z nedbalosti.³¹

6.7 Poškození cizí věci

„Objektem přestupku poškozování cizí věci je vlastnictví. Chráněna je nejen neporušenost věci, ale i její použitelnost. Předmětem útoku je cizí věc. Může být i nemovitá. Cizí věcí je v tomto smyslu i cizí zvíře. Ani zde nemůže být předmětem útoku ve vztahu ke kterémukoli z manželů věc, která se nachází v jejich společném

³⁰ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 134.

³¹ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, Linde 2004, s. 134.

jmění. Cizí věcí není věc, která je ve společném jmění manželů, protože v takovém případě každý z těchto manželů (spoluvlastníků) je úplným vlastníkem celé věci. Útok jednoho z manželů společného jmění vůči věci náležející do tohoto spoluvlastnictví není proto přestupkem – poškozování cizí věci.

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.

Zničení a poškození věci je porušení hmotné podstaty věci. Zničení je úplné znehodnocení věci (např. usmrcení zvířete, spálení stavebního dřeva, zbourání garáže). Poškození je částečné znehodnocení věci. Naproti tomu učinění věci neupotřebitelnou není porušením hmotné podstaty věci. Neupotřebitelnost se posuzuje ve vztahu k účelu, k němuž věc slouží (např. kapalina vylitá na zem, stroj je rozebrán, apod.).

Úmyslné zastřelení psa může být přestupkem (či trestným činem) poškozování cizí věci, pokud se samozřejmě nebude jednat o okolnost vylučující protiprávnost, např. myslivec při výkonu práva myslivosti je oprávněn zastřelit v lese volně pobíhajícího psa, který honí a loví zvěř. Hodnota poškozené věci je sama o sobě nerozhodná, musí však být taková, aby na cizím majetku mohla vůbec vzniknout škoda. O přestupek se bude jednat, pokud vzniklá škoda bude do 5 000 Kč. Z hlediska zavinění se vyžaduje úmysl.³²

³² Červený, Z. – Šlauf, V. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. 8. vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2001, s. 109.

7 Trestné činy korespondující s přestupky

7.1 Krádež

„Objektem trestného činu je vlastnictví věci, dále držba věci, ale i faktická dispozice s věcí. Objektivní stránka trestného činu spočívá v tom, že si pachatel přisvojí věc tím, že se jí zmocní,

- způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,
- čin spáchá vloupáním,
- bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí,
- čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo
- čin spáchá na území, na němž je prováděná nebo byla provedena evakuace osob.

Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za výše uvedený čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem výše uvedeným větší škodu.

- Spáchá čin výše uvedený jako člen organizované skupiny,
- spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- způsobí takovým činem značnou škodu.
- Způsobí výše uvedeným činem škodu velkého rozsahu,
- spáchá takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru.

Subjektivní stránka krádeže vyžaduje úmyslné zavinění.

Předmětem útoku je cizí věc. Práva nemohou být předmětem krádeže, avšak mohou jím být věci, jež jsou ekvivalentem majetkových hodnot (vkladní knížky, depozitní listiny, akreditivy, směnky, šeky, losy).

Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla podle ustanovení § 134 „trestního zákoníku“, například elektrická, parní a jaderná energie.

Ustanovení o věcech se vztahují i na zpracované oddělené části lidského těla, cenné papíry a peněžní prostředky na účtu dle § 134 odst. 1 věta druhá „trestního zákoníku“. Zpracovanou oddělenou částí lidského těla se rozumí například paruka z pravých vlasů.³³

7.2 Zpronevěra

„Objektem trestného činu je vlastnictví věci. Objektivní stránka trestného činu spočívá v tom, že pachatel

- přisvojí si cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou
- spáchá výše uvedený čin a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán
- způsobí výše uvedeným činem větší škodu.
- Dále spáchá čin uvedený výše jako člen organizované skupiny
- spáchá takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného
- spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- způsobí takovým činem značnou škodu.
- Způsobí výše uvedeným činem škodu velkého rozsahu, nebo
- spáchá takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru.

Předmětem útoku je cizí věc, která je pachateli svěřena. Předmětem útoku mohou být i živá zvířata, zpracované oddělené části lidského těla, peněžní prostředky na účtu a cenné papíry; pokud jde o cenné papíry, předmětem zpronevěry mohou být cenné papíry jak v podobě listinné, tak v podobě zaknihované.

7.3 Neoprávněné užívání cizí věci

Objektem trestného činu je vlastnictví věci. Objektivní stránka trestného činu spočívá v tom, že pachatel

³³ KRUPKA, V. *Trestné právo hmotné – zvláštní část*, Armex Publishing a.c., 2012, s. 54.

- se zmocní cizí věci nikoliv malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu je přechodně užívat nebo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá.
- Dále spáchá výše uvedený čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,
- spáchá takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
- způsobí takovým činem značnou škodu.
- Způsobí výše uvedeným činem škodu velkého rozsahu nebo
- spáchá takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru.

Neoprávněné užívání cizí věci záleží v dočasném užívání cizí věci, kdežto obohacovací jednání (krádež a další) směřují k trvalému přisvojení si cizí věci. Nejčastějším takovýmto činem je zmocnění se cizího motorového vozidla.

7.4 Podvod

Objektem trestného činu podvodu je zájem na ochraně majetkových práv bez ohledu na druh a formu vlastnictví. Objektivní stránka spočívá v tom, že pachatel

- sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou
- Spáchá výše uvedený čin a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.
- Způsobí výše uvedeným činem větší škodu
- spáchá výše uvedený čin jako člen organizované skupiny
- spáchá takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,
- spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelné pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- způsobí takovým činem značnou škodu
- dále způsobí výše uvedeným činem škodu velkého rozsahu, nebo
- spáchá takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru.

Pachatel podvodu může být kdokoli, i právnická osoba. Majetkem jsou nejen věci, nýbrž i pohledávky a jiná majetková práva. Cizím majetkem se rozumí majetek, který nenáleží pachateli nebo náleží výlučně jemu.

7.5 Zatajení věci

Objektem trestného činu je zájem na ochraně cizího majetku. Objektivní stránka spočívá v tom, že pachatel

- si присvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné
- získá činem výše uvedeným pro sebe nebo pro jiného značný prospěch
- získá výše uvedeným činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Předmětem útoku je cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do moci pachatele nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné. Může jít jen o movitou věc.

7.6 Podílnictví

Objektem trestného činu je zájem na ochraně cizího majetku. Objektivní stránka spočívá v tom, že pachatel

- ukryje, nebo na sebe nebo jiného převede anebo užívá
- věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, nebo jako odměna za něj, nebo
- věc nebo jinou majetkovou hodnotou, která byla opatřena za věc nebo jinou majetkovou hodnotu výše uvedenou
- dále spáchá výše uvedený čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě, která má větší hodnotu, nebo
- získá takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.
- Dále spáchá výše uvedený čin jako člen organizované skupiny
- spáchá takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného zločinu,
- spáchá takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě, která má značnou hodnotu, nebo

- získá takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

Předmětem útoku je cizí věc získaná trestným činem jiného pachatele. Není rozhodné, jakým trestným činem byla věc získána.

7.7 Poškození cizí věci

Objektem trestného činu je tu vlastnictví k věci. Chráněna je nejen neporušenost věci, ale i její použitelnost. Objektivní stránka věci v tom, že pachatel

- zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou
- poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou
- dále spáchá výše uvedený čin na věci svědka, znalce nebo tlumočnick pro výkon jejich povinnosti,
- spáchá takový čin na věci jiného pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- spáchá takový čin na věci, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, nebo
- způsobí takovým činem značnou škodu.

Předmětem útoku je cizí věc. Může být i nemovitá. Věcí je i zvíře – úmyslné zastřelení psa může být trestným činem poškozování cizí věci.³⁴

³⁴ KRUPKA, V. *Trestné právo hmotné – zvláštní část*, Armex Publishing a.c., 2012, s. 57 – 68.

8 Řízení o přestupcích

„Řízení o přestupcích je druhem správního řízení. Je upraveno zákonem o přestupcích a podpůrně správním řádem. Není-li tedy v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení (například zastupování účastníků řízení, doručování písemností, předvolání, předvedení, dožádání a další). Speciální procesní ustanovení však mohou obsahovat i jiné zvláštní zákony (v těchto případech má jejich právní úprava aplikační přednost). Zákon o Policii České republiky upravuje např. institut zajištění osoby (§ 26), zjištění cizince (§ 27), vydání či odnětí věci (§ 34), vydání a odebrání zbraně a prohlídku osoby (§ 35), zastavení a prohlídku dopravního prostředku (§ 42 odst. 3), podání vysvětlení (§ 61), prokázání totožnosti (§ 63) a další.

V případě souběhu několika přestupků musí správní orgán zákonným způsobem projednat každý z nich. Jestliže se pachatel dopustil více přestupků, které je příslušný projednávat též orgán, projednávají se přestupky ve společném řízení.³⁵

8.1 Příslušnost k projednávání přestupků

„Přestupky projednávají orgány:

- a) obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí (komise k projednávání přestupků),
- b) jiné správní orgány, stanoví-li tak zvláštní zákon (například orgány policie).³⁶

8.2 Průběh řízení o přestupcích

1. **„Přípravné řízení** – účelem je zjistit, zda jsou dány důvody pro zahájení přestupkového řízení správním orgánem. Pouze v tomto stádiu mohou plnit všechny orgány policie úkoly správního orgánu.
2. **Nalézací řízení** – účelem je prokázat, že se skutek stal, že je přestupkem, že jej spáchala osoba obviněná z přestupku.
3. **Rozhodnutí o přestupku** – je výsledkem přestupkového řízení; musí vycházet ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, o kterém nejsou důvodné pochybnosti a musí být v souladu se zákony a dalšími právními předpisy.

³⁵ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 29.

³⁶ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 32.

Správní orgán na základě zjištěných skutečností uloží osobě obviněné z přestupku sankci, popř. ochranné opatření.

4. **Odvolací řízení** – účelem je náprava konkrétního nesprávného rozhodnutí v zájmu účastníků řízení.
5. **Vykonávací řízení** – účelem je výkon rozhodnutí správního orgánu.³⁷

8.3 Druhy řízení o přestupcích

1. **„Ústní jednání před správním orgánem** - v tomto druhu řízení o přestupku správní orgán rozhoduje mimo uložení sankce či ochranného opatření též o náhradě nákladů řízení, případně o nároku na náhradu škody (jako majetkové újmy), pokud tento nárok poškozený v řízení uplatní. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 2. 2008, sp. zn. 3 As 58/207-117, označuje tento druh řízení jako „běžné“ či standardní správní řízení; tento druh řízení mohou z orgánů policie konat pouze orgány cizinecké policie, a to pouze o přestupcích podle zákona o pobytu cizinců.
2. **Blokové řízení** – je druhem správního řízení o přestupcích, které se vyznačuje neformálností, hospodárností a rychlým účinkem na pachatele přestupku.
3. **Příkazní řízení** – je druhem zkráceného řízení o přestupku, ve kterém může správní orgán vydat rozhodnutí bez dalšího řízení pokud:
 - a) není pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil,
 - b) věc nebyla vyřízena v blokovém řízení,
 - c) nejde-li o návrhový přestupek
 - d) nemá být rozhodnuto o náhradě škody,
 - e) nejedná se o přestupek mladistvého, nebo osoby omezené ve svéprávnosti.Podstatou příkazního řízení je, že správní orgán vydá obviněnému, o němž není pochyb, že se dopustil přestupku, písemný příkaz, který má náležitosti rozhodnutí správního orgánu. Proti příkazu je možné podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení odpor správnímu orgánu, který příkaz vydal. V příkazním řízení je možné uložit pouze napomenutí nebo pokutu do výše 4 000 Kč. Přestupek mladistvého nelze v příkazním řízení projednat.³⁸

³⁷ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 32.

³⁸ HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, Ev. č. 76/2011, s. 40- 41.

9 Postup orgánů Policie České republiky

„Policisté si musí být plně vědomi morální odpovědnosti plynoucí z jejich postavení ve společnosti, jímž jsou pověřeni veřejností, a musí trvale usilovat o to, aby se řídili nejvyššími možnými standardy policejní práce tak, aby důvěra veřejnosti nebyla zklamána. Vztahy mezi veřejností a Policií ČR jsou každodenně navazovány v nejrůznějších situacích. Občan má právo očekávat od policisty jak aktivní práci k zajištění svojí bezpečnosti, tak i zdvořilé chování. Policista tedy musí usilovat o propojení své stoprocentní profesní připravenosti s příkladným osobním chováním.“³⁹

V níže uvedeném textu vychází práce ze Závazného pokynu policejního prezidenta, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích.

„Tento závazný pokyn upravuje některé postupy příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců Policie České republiky při:

- a) odhalování přestupků,
- b) šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku
- c) zajišťování důkazních prostředků
- d) oznamování a odevzdávání přestupků
- e) projednávání přestupků v blokovém řízení
- f) rozhodování v přezkumném řízení
- g) rozhodování o obnově řízení a
- h) evidování dokumentů o přestupku.“⁴⁰

9.1 Úkony prováděné pracovníky

„Přestupky pracovníci oznamují neprodleně, bez zbytečných průtahů. Při šetření přestupku, který pracovník oznamuje k projednání příslušnému správnímu orgánu, učiní pouze nezbytné úkony, které mají neodkladný nebo neopakovatelný charakter a jejichž pozdější provedení správním orgánem by nebylo již možné.

Rozsah úkonů prováděných pracovníkem při šetření přestupku se považuje za dostačující, lze-li z úkonů dovolit i jen důvodné podezření, že v případě daného skutku jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.

³⁹ DUFKOVÁ, I., ZLÁMAL, J., *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie ČR*, Praha:SPŠMV Agis 2004, s. 47.

⁴⁰ ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2011, částka 241.

Požádá-li osoba o účast právního zástupce při úkonech s ní prováděných, pracovník její žádosti vyhoví a současně stanoví přiměřenou lhůtu k zajištění účasti právního zástupce tak, aby nedocházelo k průtahům v šetření.

Přibrání znalce k vypracování znaleckého posudku v rámci šetření ke zjištění osoby prozřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků není možné.

Zákon orgánu policie neukládá povinnost zjistit osobu přestupce, stanoví pouze, že orgán policie věc oznámí. V oznámení uvede, který přestupek ve skutku spatřuje, důkazní prostředky, které jsou mu známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou. Pokud osobu přestupce nezjistí, věc neodkládá, ale oznamuje ji příslušnému správnímu orgánu k dalšímu opatření.

Písemné potvrzení o provedeném úkonu vydá policista osobně na její žádost, jakmile mu to okolnosti umožní.

Při provádění nezbytných šetření mohou policisté s přihlédnutím k okolnostem případu a zásadě procesní ekonomie provádět úkony podle právních předpisů⁴¹ :

„Vyžadovat pomoc od osob a orgánů

- Policista je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od orgánů a osoby (ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, další orgány veřejné správy, právnické a fyzické osoby) věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.⁴²

„Zajistit osoby

(1) Policista je oprávněn zajistit osobu, která

a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek,

⁴¹ ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika. 2011, částka 241.*

⁴² ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 18.*

b) v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,

c) má být předvedena podle jiného právního předpisu

d) utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence,

e) při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk,

f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,

g) není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,

h) je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci, nebo

i) byla dopadena na základě pronásledování podle § 92 prováděném příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru.

(2) Policista po pominutí důvodu zajištění osobu neprodleně propustí, nestanoví-li tento zákon jinak. Je-li pro to právní důvod, předá osobu příslušnému orgánu nebo zařízení pro výkon ochranného opatření.

(3) Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody; zajištění podle odstavce 1 písm. i) však nesmí trvat déle než 6 hodin, pokud příslušný orgán cizího státu nepožádá o omezení osoby na svobodě za účelem vydání nebo předání, přičemž hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají.

(4) Zajistí-li policista osobu nezletilou nebo osobu, která není trestně odpovědná, je povinen informovat o této skutečnosti neprodleně jejího zákonného zástupce, opatrovníka nebo školské anebo výchovné zařízení, ze kterého osoba utekla, nebo jiné obdobné zařízení, ve kterém je tato osoba umístěna na základě rozhodnutí soudu anebo na základě souhlasu zákonných zástupců anebo opatrovníka. Zákonný zástupce, opatrovník nebo uvedené zařízení jsou povinni bez zbytečného odkladu zajistit odvoz této osoby z útvaru, v němž je osoba zajištěna. Zajistí-li policie výjimečně převezení osoby sama, má tato osoba, její zákonný zástupce nebo opatrovník povinnost uhradit náklady převozu. Policie zajištěnou osobu, která utekla z výkonu ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo předběžného opatření, převezve na nejbližší záchytné pracoviště diagnostického ústavu, pokud není školské zařízení, z něhož osoba utekla, blíže než toto záchytné pracoviště.

*(5) O zajištění sepiše policista úřední záznam.*⁴³

„Odnětí věci

Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání věci,

a) lze mít za to, že v řízení o přestupku může být uloženo její propadnutí anebo může být zabráná, nebo

b) jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.

(2) Po předchozí marné výzvě k vydání věci podle odstavce 1, je policista oprávněn tuto věc odejmout. Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) O vydání věci nebo jejím odnětí sepiše policista úřední záznam a osobě vystaví potvrzení; vydanou nebo odňatou věc policista předá orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.

(4) Je-li věc podle odstavce 1 nebo 2 omamná nebo psychotropní látka nebo prekursor drog, policie takovou látku po skončení věci zničí nebo zaeviduje k účelům podle § 38, pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci nebo zabrání věci. Obdobným způsobem policie postupuje u omamných nebo psychotropních látek nebo prekursorů drog získaných v souvislosti s činností prováděnou podle § 69 a 70.

*(5) Není-li věc vydané nebo odňaté k dalšímu řízení třeba, policista ji vydá osobě, o jejímž právu na věc není pochyb; jinak ji vrátí osobě, která ji vydala nebo které byla odňata.*⁴⁴

„Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby

(1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí, že jí bude neoprávněně užito k násilí nebo pohrůžce násilím. Po předchozí marné výzvě je policista oprávněn zbraň odebrat.

(2) Policista je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud

a) osobní svoboda osoby má být omezena,

b) proti ní směřuje zákrok, nebo

c) proti ní směřuje jiný úkon, hrozí nebezpečí, že osoba bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň.

(3) O provedení prohlídky sepiše policista úřední záznam.

⁴³ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 26.*

⁴⁴ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 34.*

(4) Osobě, která zbraň vydala nebo již byla odebrána, vystaví policista bez zbytečného odkladu potvrzení o jejím odebrání.

(5) Policista vydanou nebo odebranou zbraň vrátí, jestliže pominul důvod pro její vydání nebo odebrání. Osoba je povinna vrácení zbraně potvrdit podpisem.⁴⁵

„Podání vysvětlení

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,

b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo

c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,

a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

(6) O předvedení sepíše policista úřední záznam.⁴⁶

⁴⁵ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 35.*

„Prokázání totožnosti

(1) Prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

(2) Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu

a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,

b) zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území České republiky,

c) bezdůvodně se zdržující v bezprostřední blízkosti policíí chráněného prostoru nebo v místě, z něhož lze tento prostor účinně ohrozit,

d) od níž je požadováno vysvětlení,

e) odpovídající popisu hledané nebo pohřešované osoby,

f) vstupující do policíí chráněného objektu nebo prostoru anebo do místa, kam je policistou zakázán vstup, nebo z tohoto objektu, prostoru anebo místa vycházející,

g) která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůzce násilím,

h) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru anebo jiné mimořádné události,

i) která má být předvedena na žádost příslušného orgánu podle jiného právního předpisu,

j) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,

k) na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu, která o prokázání totožnosti policistu žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala, nebo

l) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti.

(3) Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti policista poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

⁴⁶ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 61.*

(4) Nelze-li totožnost předvedené osoby zjistit na základě sdělených údajů ani v dostupných evidencích, je policista oprávněn získat informace potřebné k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických otisků, zjišťováním tělesných znaků, měřením těla, pořizováním obrazových, zvukových a jiných záznamů a odebíráním biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení.

(5) Nelze-li úkon podle odstavce 4 pro odpor osoby provést, je policista oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu. Překonat odpor osoby nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.

(6) Byla-li prokázáním totožnosti zjištěna osoba pohřešovaná, vyrozumí policista se souhlasem této osoby toho, kdo pohřešování osoby oznámil. Bez souhlasu pohřešované osoby policie oznamovateli sdělí, že pátrání po pohřešované osobě bylo ukončeno. Je-li svéprávnost pohřešované osoby omezena, vyrozumí policista o ztotožnění pohřešované osoby toho, kdo pohřešování osoby oznámil, a jejího opatrovníka.⁴⁷

„Získávání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků

(1) Policie je v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku oprávněna vyžadovat

a) výpis z evidence Rejstříku trestů v případech, ve kterých by předchozí trestní postih mohl vést k posouzení skutku jako trestného činu,

b) provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou pomocí dechové zkoušky nebo odběrem slin anebo potu,

c) odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu, a to i v případě, že osobu nelze předem pro její zdravotní stav ke strpění příslušných úkonů vyzvat, nebo

d) jiné odborné vyjádření.

(2) Policista je dále oprávněn provádět ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy.

(3) Úkonům uvedeným v odstavci 1 písm. b) nebo c) je osoba povinna se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro její zdraví.

(4) Odběr krve musí být proveden, požádá-li o to osoba podezřelá z přestupku.⁴⁸

⁴⁷ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 63.*

⁴⁸ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 67.*

9.2 Způsob provádění některých úkonů policistů

Ohledání místa přestupku

„Úřední záznam o ohledání místa přestupku sepíše policista pouze v případě, kdy byly zjištěny skutečnosti, předměty nebo stopy důležité pro řízení o přestupcích. Jestliže k takovému zjištění policista nedojde, zaznamenává u přestupků, u kterých policie provádí šetření, tento závěr do spisu.

Z úředního záznamu musí být zřejmé kdy, kde, kým, za přítomnosti kterých osob a za jakých podmínek bylo ohledání místa přestupku provedeno, co bylo shledáno při prohlídce místa přestupku, jaké předměty a stopy byly nalezeny, místo kde byly nalezeny, a jak s nimi bylo naloženo. Vyjádření poškozeného a domněnky a názory na průběh události se do úředního záznamu o ohledání nezapisují. Úřední záznam podepisuje policista, který ohledání místa přestupku provedl. V případě, že lze místo přestupku zadokumentovat pouze fotograficky, policista úřední záznam o ohledání neseписuje.

Pokud je to nezbytné, připojí policista k úřednímu záznamu o ohledání plánek (náčrtek), případně fotodokumentaci. U přestupku, kde není podezřelý znám, lze fotodokumentaci z negativu nebo elektronického záznamu zpracovat až při jeho zjištění. Popis jednotlivých snímků musí být zpracován již při ohledání místa přestupku.“⁴⁹

Stanovení výše škody

„Je-li při šetření přestupku potřebné určit výši způsobené škody, vychází se při jejím stanovení zejména z vyjádření poškozeného, popřípadě z vlastního uvážení.

Při stanovení výše škody na základě vlastního uvážení může pracovník využít některý z postupů uvedených níže.

Při stanovení rozpětí výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla protiprávním jednáním poškozena, v době a místě obvykle prodává. Nelze vycházet z ceny, za kterou poškozený věc koupil v jiné době nebo na jiném místě. Obvyklou bude zpravidla cena, která se pohybuje kolem částky, za kterou věc většina obchodníků v době a místě prodává. Z takto zjištěného rozpětí se pro řízení o přestupcích použije pro pachatele nejpříznivější, to je spodní hranice.

⁴⁹ ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2011, částka 241.

Nelze-li výši škody zjistit podle výše uvedeného, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo na uvedení věci v předešlý stav.

Okolnosti výše uvedené se zjišťují zejména z vyjádření poškozeného, kterého pracovník nechá věc podrobně popsat s uvedením doby jejího používání a stupně opotřebení, a požádá ho o předložení dokladů o zakoupené věci, její opravě apod. Zároveň poškozeného požádá, aby sám uvedl výši škody, která mu byla způsobena.

Jsou-li vážnější pochybnosti o objektivnosti vyjádření poškozeného ohledně výše škody anebo je-li třeba upřesnění škody k rozlišení, zda se jedná o přešůpek nebo trestný čin, požádá pracovník ještě o vyjádření obchodníka z příslušného oboru. Jde-li o věc opotřebenou, požádá současně tohoto obchodníka nebo obchodníka s použitým nebo partiiovým zbožím o vyjádření k rozsahu snížení původní hodnoty věci.

Pokud nelze cenu stanovit podle výše uvedeného, protože se věc na českém trhu neprodává nebo jde o věc jinak jedinečnou, vychází se při stanovení výše škody z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci v zahraničí, včetně nákladů na dovoz nebo nákladů na uvedení v předešlý stav. Tyto náklady se zpravidla doloží fakturou, potvrzením apod.

Ke stanovení výše škody, zejména k posouzení stupně opotřebení a snížení původní hodnoty odcizené nebo poškozené věci může policista v odůvodněných případech vyžádat odborné vyjádření.

Je-li poškozeným právnická osoba, policista ji zpravidla požádá o vyčíslení škody.⁵⁰

9.3 Vyřízení věci

Oznámení přestupku (odevzdání věci)

„Pracovník oznamuje přestupky (odevzdává věci) nebo podezření ze spáchání přestupků (jednání majících znaky přestupku), pokud jen nevyřešil domluvou, neprojednal v blokovém řízení nebo neodložil.

Pracovník zaznamenává do formuláře oznámení přestupku (odevzdání věci) předepsané údaje. Pracovník podle okolností umožní přestupci na místě se k přestupku písemně vyjádřit. K oznámení přestupku (odevzdání věci) přiloží důkazní prostředky nezbytné pro pozdější dokazování před správním orgánem, včetně uvedení případných

⁵⁰ ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2011, částka 241

svědků, popřípadě další dokumentaci. Po podepsání jej předloží ke kontrole svému nadřízenému pracovníkovi, kterému svým podpisem stvrdí, že formulář obsahuje všechny potřebné náležitosti. Poté oznámení přestupku (odevzdání věci) odešle příslušnému právnímu orgánu k projednání. Pokud byl součástí spisu výpis z evidence Rejstříku trestů, správnímu orgánu jej neodesílá.

Jde-li o přestupek, který lze projednat jen na návrh, policista postupuje podle právního předpisu (dle § 68 odst. 1 „zákona o přestupcích“). Poškozenou osobu poučí, aby svůj návrh podala u příslušného správního orgánu. O provedených úkonech, zjištěných skutečnostech a daném poučení sepíše pracovník úřední záznam, který zašle příslušnému správnímu orgánu.

Pokud je v rámci šetření o přestupku vyžádáno v odůvodněných případech např. odborné vyjádření, lékařská zpráva, dožádání od jiného útvaru, které pracovník neobdrží do 30 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, věc odloží tím, že v systému Evidence trestního řízení v popisu deliktu uvede v poznámce: „Dne ... odloženo, ale spis neukončen z důvodu jeho předpokládaného doplnění.“. Po obdržení vyžádaných materiálů a jejich vyhodnocení, v případě, že nebude naplněna skutková podstata trestného činu, pracovník věc oznámí příslušnému správnímu orgánu nebo spis ukončí.⁵¹

Odložení věci

„Jsou-li dány zákonné důvody, pracovník, který prováděl šetření k přestupku, věc odloží. Přestupek nelze projednat, jestliže osoba podezřelá z přestupku

- požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, a to i tehdy, pokud přestala být takovou osobou
- v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku
- v době spáchání přestupku trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání; tento důvod odložení věci bude však přicházet v úvahu jen tehdy, jestliže k uvedenému závěru postačí odborné vyjádření příslušného zdravotnického zařízení; je-li ale třeba vypracování znaleckého posudku, navrhne policista jeho provedení správnímu orgánu v oznámení,
 - zemřela,

⁵¹ ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2011, částka 241.

- nebyla zjištěna.

Dále nelze přestupek projednat, jestliže

- o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení,
- o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto v blokovém řízení jiným orgánem,
- se na přestupek se vztahuje amnestie,
- od doby spáchání přestupku uplynul jeden rok.

Rozhodnutí o odložení věci pracovník nevydává a věc odloží záznamem ve spisu. V systému Evidence trestního řízení při uzavírání spisu uvede způsob ukončení (výběrem z nabídky) a konkretizuje důvod odložení v položce „Poznámka“.

Je-li pachatel přestupku odloženého z důvodu, že se nepodařilo zjistit skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba, později zjištěn, pracovník přestupek oznámí příslušnému správnímu orgánu, nedošlo-li mezitím k zániku odpovědnosti za přestupek.⁵²

⁵² ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2011, částka 241.

10 Příklady dokumentací přestupků proti majetku

10.1 Příklad dokumentace přestupku proti majetku „krádež“

Na součást Policie ČR, Obvodní oddělení Šlapanice, bylo telefonicky oznámeno ostrahou, že v obchodním domě v městě Šlapanice, v územním obvodu obvodního oddělení Šlapanice, došlo k drobné krádeži smíšeného zboží ze strany zatím neztotožněné osoby, kterou mají na místě zadrženou. Prostřednictvím dozorcí služby obvodního oddělení Šlapanice (dále „OOP Šlapanice“) byla na místo vyslána hlídka OOP Šlapanice. Po příjezdu na místo se hlídka spojila s ostrahou uvedeného obchodního domu.

Hlídka na místě provede ztotožnění ostrahy podle ustanovení § 63 odst. 1 „zákona o Policii ČR,“ *„rozumí se zjištění jména, případně jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby i adresy trvalého, popř. současného pobytu nebo místa pobytu v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti, kdy rozsah a způsob zjišťování těchto údajů musí být přiměřený účelu zjištění totožnosti dané osoby.“*⁵³

Hlídka OOP Šlapanice od ostrahy předběžně zjistí, že ostraha obchodního domu prováděla opatření proti drobným krádežím, které jsou v uvedeném obchodním domě velmi časté. Ostraha byla dvojčlenná, kdy se po obchodě pohybovala v civilním oblečení. Následně si všimla pro ně neznámého muže, který se choval roztržitě a nervózně. Uvedeného muže následně skrytě pozorovali, kdy si všimli, že neznámý muž v úseku s alkoholickými nápoji vzal láhev půllitrového Tuzemského rumu a ten si následně schoval do svého batohu. Ostraha uvedeného muže sledovala. Neznámý muž prošel přes pokladnu, aniž by za uvedený Tuzemský rum zaplatil. Ostraha neznámého muže po projití pokladny požádala, aby předložil ke kontrole obsah svého batohu. Neznámý muž s tímto souhlasil a předložil ostraze obsah svého batohu. Při kontrole ostraha zjistila, že muž má v batohu Tuzemský rum, který nezaplatil. Jednáním neznámého muže vznikla obchodnímu domu škoda odcizením ve výši 130 Kč.

Na základě zjištěných skutečností požádala hlídka OOP Šlapanice neznámého muže o prokázání totožnosti. V neznámém muži byla zjištěna osoba J. K. Hlídka provede na místě lustraci přes dozorcí službu OOP Šlapanice, zda osoba není

⁵³ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 63 odst. 1.

v celostátním pátrání. Hlídka uvedenou osobu k dané věci ústně vytěží. Kdy při vytěžování bylo hlídkou zjištěno, že pachatel drobné krádeže chtěl úmyslně odcizit uvedené zboží. Hlídka rovněž provede přes dozorčí službu OOP Šlapanice dotaz do rejstříku trestu podle ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) „zákona o Policii ČR“.

*„(1) Policie je v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku oprávněna vyžadovat
a) výpis z evidence Rejstříku trestů v případech, ve kterých by předchozí trestní postih mohl vést k posouzení skutku jako trestného činu.“⁵⁴*

Z opisu rejstříku trestu bylo zjištěno, že pachatel drobné krádeže nebyl v posledních třech letech za krádež odsouzen nebo potrestán. Pokud by bylo z opisu rejstříku trestu zjištěno, že pachatel byl v posledních třech letech za krádež odsouzen nebo potrestán, naplnilo by pachatelovo jednání skutkovou podstatu trestného činu podle § 205 odst. 2 „trestního zákoníku“.

*„(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a
a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,
b) čin spáchá vloupáním,
c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí,
d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo
e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.
(2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“⁵⁵*

Hlídka OOP Šlapanice pachateli drobné krádeže uvede, že se dopustil přestupkového jednání podle § 50 odst. 1 písm. a) „zákon o přestupcích“.

⁵⁴ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 67 odst. 1. písm. a).

⁵⁵ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2009*, částka 11, § 205 odst. 1 písm. a), b), odst. 2.

„(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí.“⁵⁶

Komentář k „zákonu o přestupcích“ k tomuto ustanovení doplňuje: *„Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží. Krádež můžeme definovat jako přisvojení si cizí věc tím, že se jí pachatel přestupku zmocní a způsobí tak na cizím majetku škodu. Pokud nebude škoda dosahovat částky 5 000 Kč, bude se jednat o přestupek. Pokud však bude škoda dosahovat částky nejméně 5 000 Kč (škoda nikoliv nepatrná), bude naplněn formální znak trestného činu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.“⁵⁷*

Za uvedené protiprávní jednání může hlídka pachateli uložit blokovou pokutu do výše 1 000 Kč, podle § 13 odst. 1 „zákon o přestupcích“.

„(1) Pokutu lze uložit do 1 000 Kč, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší.“⁵⁸

Hlídka pachateli na místě udělí pokutu ve výši 500 Kč. Pachatel s uvedenou pokutou souhlasí. Hlídka OOP Šlapanic se dále pachatele dotáže, zda je ochotný pokutu uhradit na místě, nebo zda pokutu chce vypsát na místě nezaplacenou. Pachatel uvedl, že pokutu uhradí na místě. Hlídka OOP Šlapanic vypíše na místě pokutový blok, kdy po převzetí uvedené částky dá pachateli část bloku A z pokutového bloku. Láhev Tuzemského rumu byla pachateli odebrána a vrácena zpět bez poškození do prodeje. Hlídka OOP Šlapanice uvedenou blokovou pokutu elektronicky vloží do systému ETŘ „evidence trestního řízení“.

⁵⁶ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, In *Sbírka zákonů, Česká republika. 1990*, částka 35, § 50 odst. 1 písm. a).

⁵⁷ JEMELKA L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkovém řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 268. 140 ČESKO.

⁵⁸ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, In *Sbírka zákonů, Česká republika. 1990*, částka 35, §13.

10.2 Příklad dokumentace přestupku proti majetku „poškození cizí věci“

Na linku 158 bylo anonymně oznámeno, že v obci Velatice, v územním obvodu OOP Šlapanice, došlo k poškození autobusové zastávky, kdy pachatel kopem poškodil dřevěnou lavičku. Pachatel se stále nachází na místě činu.

Na místo byla vyslána prostřednictvím operačního důstojníka motorizovaná hlídka OOP Šlapanice, která je místně příslušná k uvedené obci. Přes radiostanici byly předány hlídce potřebné informace k uvedené události.

Po příjezdu na místo hlídka OOP Šlapanice zpozorovala osobu, která se nachází v blízkosti autobusové zastávky. Hlídka přikročila ke ztotožnění osoby slovy „Jménem zákona, prokažte svoji totožnost.“ Osoba výzvě vyhověla a zakročujícím policistům předložila platný doklad totožnosti. V osobě byl posléze ztotožněn M. V. Hlídka OOP Šlapanice u osoby provedla lustraci v policejním systému, kdy bylo zjištěno, že osoba neprochází pátrací evidenci. Dále hlídka u osoby provedla odborné měření na přístroj Dräger s pozitivním výsledkem 0.84 promile v dechu. Při vytěžování osoby hlídkou bylo zjištěno, že osoba úmyslně kopem poškodila dřevěné prkno lavičky. Osoba hlídce dále uvedla, že se dnešního dne rozešla se svojí přítelkyní, kdy pod vlivem vzteku kopem poškodila dřevěnou lavičku. Hlídka OOP Šlapanice osobě uvedla, že se dopustila přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) „zákona o přestupcích“, a to úmyslným poškozením dřevěné lavičky. Na místě byla hlídkou provedena fotodokumentace poškozené dřevěné lavičky. Vzhledem k tomu, že osoba s hlídkou OOP Šlapanice spolupracovala a ve svém protiprávním jednání už nepokračovala, nebylo nutné ze strany hlídky přikročit k omezení osobní svobody podezřelého. Hlídka OOP Šlapanice předala výzvu k podání vysvětlení na určitý den a dobu. Osoba si výzvu na místě převzala oproti podpisu. Dále bylo hlídkou OOP Šlapanice na místě zjištěno, že autobusová zastávka je majetkem obce Velatice. Po následném zadokumentování přestupku se hlídka přesunula na služebnu OOP Šlapanice.

Dozorčí služba OOP Šlapanice zaevidovala protiprávní jednání do elektronického informačního systému Evidence trestního řízení. Zde je výše uvedenému skutku přiděleno konkrétní číslo jednacích, pod kterým je zadokumentován. V tomto případě je zde vyplněna doba spáchání skutku, právní kvalifikace, výše způsobené škody, popis skutku, provedená opatření, místo spáchání skutku, totožnost zúčastněných osob, včetně jejich postavení (např. poškozený, svědek, podezřelý atd.).

Hlídkka OOP Šlapanice, která byla na místě skutku, sepíše úřední záznam. Dále ke spisovému materiálu přiloží fotodokumentaci poškozené autobusové zastávky. Zkompletovaný přestupkový spis následně zástupce vedoucího OOP Šlapanice přidělí konkrétnímu policistovi k tzv. „zpracování“.

Policista, kterému je spisový materiál přidělen, zhotoví žádost o vyčíslení způsobené škody a tuto žádost odešle na poškozenou instituci. Dále provede podání vysvětlení od osoby, která daný skutek spáchala. Následně policista osobu vyslechne podle § 61 odst. 1 písm. a) „zákona o Policii ČR“.

„(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele.“⁵⁹

Před podáním vysvětlení musí policista osobu vyslýchanou ústně poučit podle § 61 odst. 3 „zákona o Policii ČR“.

„(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odeprít pouze, pokud by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.“⁶⁰

Po provedeném podání vysvětlení policista předloží protokol vyslýchanému, který po přečtení protokolu vlastnoručně podepíše. Po obdržení vyčíslení způsobené škody (faktura za opravu lavičky ve výši 1 000 Kč.). Policista poškozenou instituci vyrozumí o postoupení spisového materiálu k příslušnému orgánu k projednání podle ustanovení § 58 odst. 1, „zákona o přestupcích“.

„(1) Státní orgány, orgány Policie České republiky (dále jen „orgány policie“) a obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li sami příslušný k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve

⁵⁹ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 61 odst. 1 písm. a).*

⁶⁰ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, § 61 odst. 3.*

skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přešupek, a že byl spáchán určitou osobou.“⁶¹

Takto zpracovaný materiál je policista povinen oznámit příslušnému správnímu orgánu (v tomto případě na Městský úřad Šlapanice, detašované pracoviště Brno, přešupková komise). Tato povinnost vyplývá ze „zákona o přešupcích“, kterým je dáno, že orgány policie oznamují příslušným správní orgánům přešupky, které zjistily, pokud nejsou samy příslušné k jejich projednání. V oznámení mají za povinnost uvést zejména důkazní prostředky, které dokazují, že se ve věci jedná o přešupek, a že jej spáchala konkrétní osoba. Oznámení je policista povinen učinit nejdéle do třiceti dnů ode dne, kdy se o přešupku policejní orgán dozvěděl.

10.3 Příklad dokumentace přešupku proti majetku „podvod“

Na útvar OOP Šlapanice se osobně dostavila osoba J. M., která přišla učinit oznámení na neznámého pachatele. Při základním vytěžování dozorčí službou OOP Šlapanice bylo zjišeno, že osoba J. M., z místa svého bydliště (město Šlapanice), si přes internetový portál koupila od prodávajícího, který zde vystupoval pod přezdívkou Joker, dětskou stavebnici na motiv Policie. Kupující s prodávajícím komunikoval přes osobní e-mail, kdy se domluvil na koupi uvedené stavebnice ve výši 1 000 Kč. Uvedenou finanční částku kupující zaslal bankovním příkazem ze svého účtu, kdy prodávající uvedl, že zboží zašle v co nejbližší době do místa jeho bydliště. Do doby oznámení nebyla stavebnice doručena. Prodávající se z počátku neustále vmlouval, proč zboží nezaslal. V současné době prodávající přestal komunikovat a zasláný finanční obnos nebyl vrácen.

Při prvotním vytěžování dozorčí služba jednání neznámého pachatele kvalifikovala jako přešupek proti majetku, kdy neznámý pachatel uvedl kupujícího v omyl. Dozorčí služba vyčlení jednoho policistu, který je toho dne určen na zpracování nápadu trestné činnosti. Tento policista provede s oznamovatelem zadokumentování přešupku. Policista požádá oznamovatele o předložení výpisu z bankovního účtu, kde je uvedena částka a účet prodávajícího. Dále požádá oznamovatele o předložení

⁶¹ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přešupcích, *In Sbirka zákonů, Česká republika. 1990*, částka 35, §58 odst. 1.

e mailové komunikace mezi kupujícím a prodávajícím. Následně policista sepíše s oznamovatelem Úřední záznam o podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 „zákonu o Policii ČR“. Před podáním vysvětlení musí policista oznamovatele poučit. Při sepisování úředního záznamu o podání vysvětlení, se policista řídí sedmi kriminalistickými otázkami (kdo, co, kdy, kde, jak, čím a proč?). Po skončení podání vysvětlení předloží policista Úřední záznam o podání vysvětlení oznamovateli, který po přečtení záznamu vlastnoručně podepíše.

Vyslychající policista takto zhotovený úřední záznam o podání vysvětlení předloží s dokumenty, které si převzal od oznamovatele, dozorčí službě, která po zkontrolování dokumentů následně skutek zaeviduje do elektronického informačního systému Evidence trestního řízení. Zde je výše uvedenému skutku přiděleno konkrétní číslo jednací, pod kterým je zadokumentován. V tomto případě je zde vyplněna doba spáchání skutku, právní kvalifikace, výše způsobené škody, popis skutku, provedená opatření, místo spáchání skutku, totožnost zúčastněných osob, včetně jejich postavení (např. poškozený, svědek, podezřelý atd.). Takto zkompletovaný spisový materiál je dozorčí službou předložen zástupci vedoucího oddělení ke kontrole. Zástupce vedoucího oddělení jej následně přidělí konkrétnímu policistovi k tzv. „zpracování“.

Policista, kterému byl spisový materiál přidělen, provede analýzu v informačním systému Evidence trestního řízení, ze kterého následně zjistí, že na OOP Židlochovice bylo učiněno stejné oznámení, kdy prodávající vystupoval pod stejnou přezdívku, nabízel dětskou stavebnici za částku 1 000 Kč, číslo bankovního účtu bylo totožné. Policista v dané věci bude postupovat podle Závazného pokynu policejního prezidenta čl. 4 č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích.

„(1) K plnění úkolů v řízení o přestupcích je místně příslušný útvar, v jehož územní působnosti byl přestupek spáchán. Byl-li přestupek spáchán v územní působnosti dvou nebo více útvarů, je místně příslušný ten útvar, který se jako první dozvěděl, že byl přestupek spáchán.“⁶²

Spisový materiál bude zpracovávajícím policistou postoupen na útvar OOP Židlochovice k dalšímu zpracování.

⁶² POLICIE ČR. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221 ze dne 14. prosince 2011, kterým se upravuje některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka Interních aktů řízení Policejního prezidia České republiky*. 2011, částka 161, článek 1.

10.4 Příklad dokumentace přestupku proti majetku „neoprávněné užívání cizí věci“

Na útvar OOP Šlapanice bylo telefonicky oznámeno od osoby S. O., že v obci Bílovice nad Svitavou, která je v územním obvodu OOP Šlapanice, došlo k pokusu o odcizení jeho osobního kola. Oznamovatel sdělil, že po příjezdu na jízdním kole k prodejně smíšeného zboží ponechal jízdní kolo opřené o zábradlí a následně šel do obchodu. Přes výlohu oznamovatel upozoroval, že pro něj neznámý muž přišel k jeho jízdnímu kolu, na které následně sednul a z místa odjel. Oznamovatel za neznámým pachatelem vyběhl ven, kdy jej okřikl. Na to neznámý pachatel z jízdního kola zasednul a utekl neznámo kam.

Na místo byla prostřednictvím dozorcí služby OOP Šlapanice vyslána motorizovaná hlídka OOP Šlapanice. Po příjezdu na místo se hlídka spojila s oznamovatelem, který po řádném poučení k věci podal vysvětlení. Dále bylo zjištěno, že kolo nebylo nijak zajištěno, že bylo pouze volně opřené. Dále hlídka OOP Šlapanice na místě od oznamovatele zjistila, že kolo není poškozené. Oznamovatel k jízdnímu kolu uvedl, že si ho v současné době cenní na částku 4 000 Kč. Hlídka OOP Šlapanice danou věc na místě kvalifikovala jako přestupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. b) „zákona o přestupcích“.

„(1) Přestupku se dopustí ten, kdo:

b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby.“⁶³

Hlídka OOP Šlapanice provedla na místě s oznamovatelem podání vysvětlení ve třetí osobě, kdy se oznamovatel nemusí osobně dostavit na služebnu OOP Šlapanice. Před vytěžováním hlídka OOP Šlapanice oznamovatele poučí. Na místě hlídka OOP Šlapanice provede šetření k neznámému pachateli a fotodokumentaci. Šetření se provádí u osob, které se nacházejí na místě přestupku, kdy policista osoby vytěžuje k přestupkovému jednání. Dále hlídka provede na místě přestupku šetření, zda se v okolí nenachází kamerový systém. Po provedeném šetření se hlídka přesune na útvar OOP Šlapanice, kde danou věc zadokumentuje.

⁶³ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, *In Sbírnka zákonů, Česká republika. 1990, částka 35, §50 odst.1 písm. a).*

Hlídku po zhotovení Úředního záznamu o podání vysvětlení, Úředního záznamu o provedeném šetření a fotodokumentaci předloží ke kontrole dozorčí službě OOP Šlapanice, která po zkontrolování dokumentů následně skutek zaeviduje do elektronického informačního systému Evidence trestního řízení. Zde je výše uvedenému skutku přiděleno konkrétní číslo jednací, pod kterým je zadokumentován. V tomto případě je zde vyplněna doba spáchání skutku, právní kvalifikace, výše způsobené škody, popis skutku, provedená opatření, místo spáchání skutku, totožnost zúčastněných osob, včetně jejich postavení (např. poškozený, svědek, podezřelý atd.). Takto zkompleťovaný spisový materiál je dozorčí službou předložen zástupci vedoucího oddělení ke kontrole. Zástupce vedoucího oddělení jej následně přidělí konkrétnímu policistovi k tzv. „zpracování“.

Policista, kterému byl spisový materiál přidělen, provede v místě přestupku opětovné šetření k neznámému pachateli. Dále se telefonicky spojí s oznamovatelem, zda si s odstupem času nevzpomněl, na některou důležitou věc, která by mohla vést k ustanovení neznámého pachatele. Jestliže zpracovatel z opětovného šetření nezjistí žádné skutečnosti, které by mohli vést k pachateli, policista do jednoho měsíce ode dne oznámení danou věc odloží z důvodu neznámého pachatele podle § 58 odst. 3 písm. b) „zákona o přestupcích“.

„(3) Orgán policie

b) věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do jednoho měsíce ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba; pominou-li důvody odložení, věc oznámí, není-li na místě věc vyřídit jinak.“⁶⁴

Takto odložený spisový materiál je následně uložen na OOP Šlapanice k jeho dalšímu možnému využití (v případě následného zjištění pachatele).

10.5 Příklad dokumentace přestupku proti majetku „zpronevěra“

Na útvar OOP Šlapanice se osobně dostavil oznamovatel M. S., který učinil oznámení. Při vytěžování dozorčí službou OOP Šlapanice bylo zjištěno, že oznamovatel

⁶⁴ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, In Sbíрка zákonů, Česká republika. 1990, částka 35, §58 odst. 3 písm. b).

je majitelem smíšeného zboží Večerka, které se nachází v obci Tvarožná, v územním obvodu OOP Šlapanice. Oznamovatel uvedl, že při dnešní inventuře zjistil, že mu neseďí finanční obnos v pokladně a má tzv. manko (stav, kdy je fyzická inventura nižší než účetní, v tom případě vzniká záporný rozdíl a škoda). Oznamovatel dále uvedl, že chybějící finanční částka je ve výši 4 500 Kč. Oznamovatel má podezření na svoji jedinou zaměstnankyni B. B., která ve Večerce pracuje jako prodavačka.

Při prvotním vytěžování dozorčí služba OOP Šlapanice kvalifikovala jednání prodavačky B. B. jako přestupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) „zákon o přestupcích“. Dozorčí služba vyčlení jednoho policistu, který je ten den určen na zpracování nápadu trestné činnosti. Tento policista provede s oznamovatelem zadokumentování přestupku. Policista požádá oznamovatele o dokumenty související s pronevěrou. Následně policista sepíše s oznamovatelem úřední záznam o podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 „zákonu o Policii ČR“. Před podáním vysvětlení musí policista oznamovatele poučit. Při sepisování Úředního záznamu o podání vysvětlení se policista řídí sedmi kriminalistickými otázkami (kdo, co, kdy, kde, jak, čím a proč?). Po skončení podání vysvětlení předloží policista Úřední záznam o podání vysvětlení oznamovateli, který po přečtení záznamu vlastnoručně podepíše.

Vyslychající policista, takto zhotovený Úřední záznam o podání vysvětlení předloží s dokumenty, které si převzal od oznamovatele, dozorčí službě, která po zkontrolování dokumentů následně skutek zaeviduje do elektronického informačního systému Evidence trestního řízení. Zde je výše uvedenému skutku přiděleno konkrétní číslo jednací, pod kterým je zadokumentován. V tomto případě je zde vyplněna doba spáchání skutku, právní kvalifikace, výše způsobené škody, popis skutku, provedená opatření, místo spáchání skutku, totožnost zúčastněných osob, včetně jejich postavení (např. poškozený, svědek, podezřelý atd.). Takto zkompletovaný spisový materiál je dozorčí službou předložen zástupci vedoucího oddělení ke kontrole. Zástupce vedoucího oddělení jej následně přidělí konkrétnímu policistovi k tzv. „zpracování“.

Policista, kterému mu byl spisový materiál přidělen, si písemně předvolá prodavačku B. B. Ve výzvě k předvolání je uvedeno datum, čas a místo kde se má předvolaná osoba dostavit. Dále je ve výzvě uvedeno poučení, pokud se osoba bez řádné omluvy nedostaví, může být předvedena podle § 61 odst. 5 „zákonu o Policii ČR“.

„5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.“⁶⁵

Po dostavení předvolané osoby policista vyslýchanou osobu před podáním vysvětlení řádně poučí a s osobou sepíše Úřední záznam o podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 písm. a) „zákona o Policii ČR“. Z podání vysvětlení je patrné, že se osoba B. B. ke svému protiprávnímu jednání přiznala, kdy uvedla v podání vysvětlení, že je v současné době ve finanční nouzi a finanční obnos potřebovala na zaplacení svých dluhů. Osoba B. B. si je vědoma svého protiprávního jednání. Policista po skončení podání vysvětlení předloží úřední záznam k přečtení a podpisu.

Po zkompletování spisového materiálu, je takto zpracovaný materiál policista povinen oznámit příslušnému správnímu orgánu (v tomto případě na Městský úřad Šlapanice, detašované pracoviště Brno, přestupková komise). Tato povinnost vyplývá ze zákona o přestupcích, kterým je dáno, že orgány policie oznamují příslušným správním orgánům přestupky, které zjistily, pokud nejsou samy příslušné k jejich projednání. V oznámení mají za povinnost uvést zejména důkazní prostředky, které dokazují, že se ve věci jedná o přestupek, a že jej spáchala konkrétní osoba. Oznámení je policista povinen učinit nejdéle do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku policejní orgán dozvěděl.

10.6 Příklad dokumentace přestupku proti majetku „zatajení věci“

Na útvar OOP Šlapanice se osobně dostavil oznamovatel P. K., který učinil oznámení. Při vytěžování dozorčí službou OOP Šlapanice bylo zjištěno, že dnešního dne byl oznamovatel v restauračním zařízení ve městě Šlapanice, kde po zaplacení útraty zapomněl svoji peněženku na stole a následně z místa odešel. Po zjištění, že nemá peněženku u sebe, vrátil se do restauračního zařízení, kdy se však jeho peněženka na stole již nenacházela. Obsluha mu uvedla, že žádnou peněženku nenašli a ani žádnou peněženku neobdrželi. Oznamovatel uvedl, že se v peněženke nacházel pouze občanský

⁶⁵ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 61 odst. 5.

průkaz a finanční hotovost ve výši 1 000 Kč. Peněženku si v současné době oznamovatel cení na 100 Kč.

Při prvotním vytěžování dozorčí služba OOP Šlapanice jednání neznámého pachatele kvalifikovala jako přešupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. b) „zákona o přešupcích“. Dozorčí služba vyčlení jednoho policistu, který je ten den určen na zpracování nápadu trestné činnosti. Tento policista provede s oznamovatelem zadokumentování přešupku. Následně policista sepíše s oznamovatelem Úřední záznam o podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 „zákona o přešupcích“. Před podáním vysvětlení musí policista oznamovatele poučit. Při sepisování Úředního záznamu o podání vysvětlení se policista řídí sedmi kriminalistickými otázky (kdo, co, kdy, kde, jak, čím a proč?). Po skončení podání vysvětlení předloží policista Úřední záznam o podání vysvětlení oznamovateli, který po přečtení záznamu vlastnoručně podepíše.

Oznamovateli bude na služebně OOP Šlapanice vystaveno „Potvrzení za občanský průkaz“. Dále policista zhotoví vyrozumění o odcizení občanského průkazu, které následně zašle na pověřenou obec k dalšímu opatření z jejich strany.

Vyslychající policista, takto zhotovený Úřední záznam o podání vysvětlení předloží s dokumenty, které si převzal od oznamovatele, dozorčí službě, která po zkontrolování dokumentů následně skutek zaeviduje do elektronického informačního systému Evidence trestního řízení. Zde je výše uvedenému skutku přiděleno konkrétní číslo jednací, pod kterým je zadokumentován. V tomto případě je zde vyplněna doba spáchání skutku, právní kvalifikace, výše způsobené škody, popis skutku, provedená opatření, místo spáchání skutku, totožnost zúčastněných osob, včetně jejich postavení (např. poškozený, svědek, podezřelý atd.). Takto zkompletovaný spisový materiál je dozorčí službou předložen zástupci vedoucího oddělení ke kontrole. Zástupce vedoucího oddělení jej následně přidělí konkrétnímu policistovi k tzv. „zpracování“.

Policista, kterému byl spisový materiál přidělen, provede v restauračním zařízení šetření k zatažené peněžence, kdy šetření provede u obsluhy. Po tomto šetření provede policista úřední záznam, kde uvede skutečnosti, které na místě zjistil.

Po týdnu od oznámení se dostaví oznamovatel na služebnu OOP Šlapanice, kdy uvedl skutečnost, že se v peněžence nacházela i jeho platební karta. Tuto skutečnost zapomněl při sepisování úředního záznamu uvést do protokolu. Podle nového zjištění od oznamovatele bude provedena změna právní kvalifikace, kdy je zde důvodné podezření, že neznámý pachatel naplnil skutkovou podstatu trestného činu podle § 234 odst. 1, 2 „trestního zákoníku“.

„(1) Kdo sobě nebo jinému bez souhlasu oprávněného držitele opatří, zpřístupní, přijme nebo přechovává platební prostředek jiného, zejména nepřenositelnou platební kartu identifikovatelnou podle jména nebo čísla, elektronické peníze, příkaz k zúčtování, cestovní šek nebo záruční šekovou kartu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo sobě nebo jinému opatří, zpřístupní, přijme nebo přechovává padělaný nebo pozměněný platební prostředek, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.“⁶⁶

Zpracovávající policista provede překvalifikování přestupku podle § 50 odst. 1 písm. b) „zákona o přestupcích“, na trestný čin podle § 234 odst. 1, 2 „trestního zákoníku“. Policista v dané věci zhotoví úřední záznam o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 „trestního řádu“.

„(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména.“⁶⁷

Opis záznamu o zahájení úkonů trestního řízení zašle elektronickou poštou do 48 hodin příslušnému okresnímu zastupitelství. Policista provede s osobou Úřední záznam o podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 „trestního řádu“.

„(6) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému

⁶⁶ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, § 234 odst. 1, 2.

⁶⁷ ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), In *Sbírka zákonů, České republika*. 1961, částka 66, § 158 odst. 3

*ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Úřední záznam lze v řízení před soudem užít jako důkaz pouze za podmínek stanovených tímto zákonem. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.*⁶⁸

Z podání vysvětlení je zřejmé, že oznamovatel má v současné době platební kartu zablokovanou, kdy podle výpisu z účtu nebyly z platební karty vybrány žádné finanční prostředky. Policista předloží oznamovateli poučení o poskytování informací z bankovního účtu oznamovatele. Toto poučení oznamovatel vlastnoručně podepíše.

Poškozený je dále seznámen s formulářem „Poučení o poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných” a s formulářem „Poučení poškozeného - oběti trestného činu v trestním řízení”. Poškozený seznámení s těmito poučeními potvrdí svým podpisem, a to na každé straně těchto formulářů, které jsou následně přiloženy ke spisovému materiálu.

Policista zhotoví žádost o poskytování informací na příslušný peněžní ústav, kdy k žádosti připojí poučení o poskytování informací podle § 8 odst. 1 „trestního řádu“.

*„(1) Státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožádáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.*⁶⁹

Policista, zpracovávající trestný čin, má časovou lhůtu dva měsíce na prověřování uvedeného skutku, za účelem zjištění jeho pachatele. Tato lhůta vychází z ustanovení § 159 odst. 1 písm. a) „trestního řádu“.

„(1) Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin,

⁶⁸ ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), In *Sbírka zákonů, České republika*. 1961, částka 66, § 158 odst. 6.

⁶⁹ ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), In *Sbírka zákonů, České republika*. 1961, částka 66, § 8 odst. 1.

- a) *do dvou měsíců od jejich přijetí, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení.*⁷⁰

V rámci tohoto prověřování policista provádí opakované šetření v místě spáchání činu za účelem zjištění svědků či jiných poznatků ke spáchání trestného činu. Dále na místě provede ohledání místa činu podle § 113 odst. 1, 2 „trestního řádu“.

„(1) Ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení. K ohledání se zpravidla přibere znalec.

*(2) Protokol o ohledání musí poskytovat úplný a věrný obraz předmětu ohledání; mají se proto k němu přiložit fotografie, náčrty a jiné pomůcky.*⁷¹

Pokud se provedeným šetřením nepodaří v uvedené lhůtě dvou měsíců, zjistit žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že výše uvedený trestný čin spáchala určitá osoba, policista sepíše usnesení podle ustanovení § 159a odst. 5 „trestního řádu“.

*„(5) Státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží též tehdy, pokud se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání (§ 160). Pominou-li důvody odložení, trestní stíhání zahájí.*⁷²

Takto odložený spisový materiál je následně uložen na OOP Šlapanice k jeho dalšímu možnému využití (v případě následného zjištění pachatele).

10.7 Příklad dokumentace přestupku proti majetku „podílnictví“

Hlídka OOP Šlapanice prováděla, ve svém služebním obvodu, opatření na výkupny sběrného materiálu. Toto opatření probíhalo na celém Územním odboru Brna – venkova, a to i ve sběrném dvoru, který se nachází v obci Kovalovice. Před provedením kontroly seznámí majitele sběrného dvora, že zde bude provedena ze strany Policie ČR kontrola vykoupného zboží. Při kontrole hlídka zaznamenala, že v zadním

⁷⁰ ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), *In Sbíрка zákonů, České republika*. 1961, částka 66, § 159 odst. 1. písm. a)

⁷¹ ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), *In Sbíрка zákonů, České republika*. 1961, částka 66, § 113 odst. 1. 2.

⁷² ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), *In Sbíрка zákonů, České republika*. 1961, částka 66, § 159a odst. 5.

rohu sběrného dvoru se pod drátěným pletivem nachází dva železné poklopy od kanálů, na kterých je vyraženo „majetek obce Tvarožná“. Na útvar OOP Šlapanice bylo před týdnem starostou obce Tvarožná P. V. oznámeno odcizení dvou kusů železných poklopů od kanálu. Dané jednání je vedeno na OOP Šlapanice jako přestupek proti majetku. Hlídka OOP Šlapanice majiteli sběrného dvoru D. F. sdělila, že se v jeho sběrném dvoře nachází věc, která pochází z přestupkového jednání. Majitel uvedl, že si je vědomý svého protiprávního jednání, kdy se doznal, že železné poklopy vykoupil pod cenou od neznámého pachatele, který mu nepředložil žádné osobní doklady. Hlídka na místě majiteli uvedla, že poklopy budou odňaty podle § 34 odst. 1 písm. b) „zákona o Policii ČR“.

„(1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání věci,

a) jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.“⁷³

Pokud majitel sběrného dvoru výzvě policistů nevyhoví, hlídka by na místě využila oprávnění podle § 34 odst. 2 „zákona o Policii ČR“.

„(2) Po předchozí marné výzvě k vydání věci podle odstavce 1, je policista oprávněn tuto věc odejmout. Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.“⁷⁴

Policejní hlídka OOP Šlapanice osobě vystaví potvrzení o odnětí věci podle § 34 odst. 3 „zákona o Policii ČR“.

„(3) O vydání věci nebo jejím odnětí sepíše policista úřední záznam a osobě vystaví potvrzení; vydanou nebo odňatou věc policista předá orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.“⁷⁵

Hlídka OOP Šlapanice na místě provede fotografickou dokumentaci, náčrtek a zhotoví protokol o ohledání místa přestupku železných poklopů. Po provedených

⁷³ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 34 odst. 1. písm. b).

⁷⁴ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 34 odst. 2.

⁷⁵ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 34 odst. 3.

úkonech hlídka OOP Šlapanice následně poklopy naloží do služebního vozidla. Majiteli předá oproti podpisu výzvu k podání vysvětlení na určitý den a dobu. Hlídka převezve poklopy na služebnu OOP Šlapanice.

Hlídka OOP Šlapanice uvedené jednání na útvaru policie zadokumentuje, kdy zkompletované záznamy předá dozorčí službě, která po zkontrolování dokumentů následně skutek zaeviduje do elektronického informačního systému Evidence trestního řízení. Zde je výše uvedenému skutku přiděleno konkrétní číslo jednacích, pod kterým je zadokumentován. V tomto případě je zde vyplněna doba spáchání skutku, právní kvalifikace, výše způsobené škody, popis skutku, provedená opatření, místo spáchání skutku, totožnost zúčastněných osob, včetně jejich postavení (např. poškozený, svědek, podezřelý atd.). Takto zkompletovaný spisový materiál je dozorčí službou předložen zástupci vedoucího oddělení ke kontrole. Zástupce vedoucího oddělení jej následně přidělí konkrétnímu policistovi k tzv. „zpracování“.

Policista, kterému byl spisový materiál přidělen, vyslechne majitele sběrného dvoru podle § 61 odst. 1 písm. a) „zákonu o Policii ČR“. Z podání vysvětlení je patrné, že si byl majitel sběrného dvoru vědomý skutečnosti, že železné poklopy pochází z přestupkového jednání. Z podání vysvětlení se nepodařilo ztotožnit neznámého pachatele, který do sběrného dvora železné poklopy donesl. Popis neznámého pachatele byl vložen do policejního systému AISU, kde se vkládají poznatky k možným pachatelům nebo k protiprávnímu jednání. Policista uvede vyslýchanému, že se dopustil přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. c) „zákonu o přestupcích“.

„(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.“⁷⁶

Železné poklopy budou navráceny obci Tvarožná oproti podpisu podle § 34 odst. 5 „zákonu o Policii ČR“.

⁷⁶ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, In *Sbírka zákonů, Česká republika. 1990*, částka 35, §50 odst. 1. písm. c).

„(5) Není-li věci vydané nebo odňaté k dalšímu řízení třeba, policista ji vydá osobě, o jejímž právu na věc není pochyb; jinak ji vrátí osobě, která ji vydala nebo které byla odňata.“⁷⁷

Po zkompletování spisového materiálu je takto zpracovaný materiál policista povinen oznámit podle § 58 odst. 1 „zákona o přestupcích“, příslušnému správnímu orgánu (v tomto případě na Městský úřad Šlapanice, detašované pracoviště Brno, přestupková komise). Tato povinnost vychází ze zákona o přestupcích, kterým je dáno, že orgány policie oznamují příslušným správní orgánům přestupky, které zjistily, pokud nejsou samy příslušné k jejich projednání. V oznámení mají za povinnost uvést zejména důkazní prostředky, které dokazují, že se ve věci jedná o přestupek, a že jej spáchala konkrétní osoba. Oznámení je policista povinen učinit nejdéle do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku policejní orgán dozvěděl.

⁷⁷ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, § 34 odst. 5.

Závěr a vlastní zhodnocení práce

Autor si danou problematiku vybral s ohledem k jeho profesním zkušenostem získaných službou na základním útvaru služby pořádkové policie, konkrétně v rámci Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územního odboru Brno-venkova, obvodního oddělení Šlapanice. Uvedené Obvodní oddělení Šlapanice je III. typu. Zde autor vykonává veškeré činnosti oddělení, od hlídkové přes občůzkovou službu, až po dozorčí službu. Součástí výkonu je i spolupráce se státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

Tato práce má za cíl v širším aspektu teoreticky osvětlit problematiku přestupků proti majetku a poukázat na využití teoretických znalostí v praxi, což se projektuje v praktické části práce, a to vybranými kazuistickými příklady.

Úvodní část práce se zabývá pojmem přestupku, jeho formálními a materiálními znaky. Dále je zde definován majetek, majetkové právo, vlastnická práva. V další části práce se autor zabývá správně právní odpovědností, a to podrobněji zaviněním, okolnostmi vylučujícími protiprávnost, věkem a nepříčetností. V další kapitole je uveden rozdíl mezi přestupkem a trestným činem. Autor dále uvádí výčet a charakteristiku přestupků proti majetku (krádež, zpronevěra, podvod, podílnictví, poškození cizí věci, zatajení věci a neoprávněné užívání cizí věci). Práce dále navazuje na přestupky korespondující s trestnými činy. V práci je rovněž uvedeno řízení o přestupcích, a to příslušnost k projednávání přestupků, průběh řízení o přestupcích, druhy řízení o přestupcích. Teoretickou část bakalářské práce autor ukončuje kapitolou Postup orgánu Policie České republiky, ve které jsou rozebrány úkony prováděné policisty a způsob provádění některých úkonů policistů.

V praktické, neboli empirické, části práce se autor zabývá přestupkovými kazuistickými příklady z praxe výkonu policejní činnosti. V jednotlivých kazuistických příkladech je uveden postup od prvotního oznámení podnětu fyzické osoby, přes následné vytěžení, prošetření, získání prvotních informací a poznatků, a následné zadokumentování přestupkového jednání ze strany hlídky příslušného útvaru policie, až po ukončení šetření a následném oznámení správnímu orgánu k projednání nebo odložení z důvodu neznámého pachatele.

Na základě názoru autora lze tedy konstatovat, že tato práce svůj cíl, v širším aspektu teoreticky osvětlit problematiku přestupků a v užším aspektu osvětlit základní

pojmosloví a východiska zkoumané oblasti přestupků proti majetku (rozdíl mezi trestným činem a přestupkem), charakterizovat jednotlivé přestupky proti majetku a procesní aspekty činnosti místně a věcně příslušného policejního orgánu při řešení přestupků proti majetku, splnila. Práce ve své empirické části nastínila vybrané hmotněprávní a procesně právní zvláštnosti zkoumané problematiky, které jsou upotřebitelné pro laickou i odbornou veřejnost.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje:

- [1] BANDŽAK, J. *Správní právo- obecná část*. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, Praha 2011, s.258. ISBN 978-80-7452-021-1.
- [2] ČERNÝ, J., HROZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů. 10. vydání*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 758. ISBN 978-80-7201-859-8
- [3] ČERVENÝ, Z. ŠLAUF, V. *Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. Linde 2004, s. 456. ISBN 80-7201-508-7.
- [4] DUFKOVÁ, I., ZLÁMAL, J. *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex policie České republiky, SPŠMV Praha, Praha 2005, 67 s. ISBN 80- 239-5689-2.*
- [5] HŘEBAČKOVÁ, K., RUDOLF, O. *Úvod do přestupkového práva pro policisty (učební text)*. 1. vyd. Brno: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra, 2011, 52 s. Ev. č. 76/2011.
- [6] JELÍNEK, J., a kol., *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. 3. přepracované a aktualizované vydání*. Praha: Leges, 2013, s. 968. ISBN 978-80-87576-64-9.
- [7] JEMELKA L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkovém řízení. Komentář*. 1.vyd. Praha : C. H. Beck, 2011, 555s. ISBN 978-80-7400-355-4.
- [8] KRUPKA, V. *Trestné právo hmotné – zvláštní část*, Armex Publishing a.c., 2012, s. 164. ISBN 978-80-87451-12-0.
- [9] NOVOTNÝ, O., a kol., *Trestní právo hmotné I. a II.*, vydal: ASPI, a.s., 2003, s. 202. S. 1040. ISBN 978-80-7478-616-7.
- [10] PÁNA, L., SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2007, 164 s. ISBN 978-80- 86708-52-2.
- [11] ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*, 1. Vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 3632. ISBN 978-80-7400-428-5.
- [12] VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem. Komentář k zákonu č.40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Informace z judikatury; k 1. 8. 2011*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2011, 1367 s. ISBN 978-80-7263-677-8.

- [13] VOKOUN, R. *Vybrané aktuální otázky nutné obrany a krajní nouze*. Praha: Univerzita Karlova, 1989, č. 35, 79 s. ISSN 0323-0619.

Interní akty řízení:

- [1] ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221 ze dne 14. prosince 2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2011, částka 241, s. 14.
- [2] ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 83 ze dne 22. června 2006, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení, Česká republika*. 2006, částka 136, s. 126.

Legislativní dokumenty:

- [1] ČESKO. ÚSTAVNÍ SOUD. Nález Ústavního soudu, sp. zn. 8 Tdo 1136/2005 [ze dne 21. září 2005]. Dostupné z WWW: <<http://www.kraken.slv.cz/8Tdo1136/2005>>.
- [2] ČESKO. LISTINA LIDSKÝCH PRÁV A SVOBOD. [online] © 1991. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>
- [3] ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4086-4156.
- [4] ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 354-461.
- [5] ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810-826.
- [6] ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád), In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1961, částka 66, s. 513-576.

Přílohy

Příloha I. - vzor „Úředního záznamu o podaném vysvětlení podle ustanovení § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky”

Příloha II. – vzor „Fotografická dokumentace“

Příloha III. - vzor „Poučení o návrhovém přestupku”

Příloha IV. - vzor „Protokol o ohledání místa přestupku”

Příloha V. - vzor „Úřední záznam”

Příloha VI. - Žádost o získání informací v souvislosti odhalováním a šetřením přestupků

Příloha VII. - vzor „Oznámení přestupku”

Příloha VIII. - vzor „Vyrozumění podle § 58/4 zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů”

Příloha IV. - vzor „Záznam o nahlédnutí do písemností (přestupkového spisu)”

Příloha I.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXXX-X/PŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016

Počet stran: 2

Úřední záznam o podání vysvětlení

Dne **XX.XX.XXXX** v **XX:XX** hod. v Šlapanice podal(a) vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

Jméno a příjmení: X.Y.
Datum narození:
Místo narození:, okres
Rozený(á):
Státní příslušnost:
Doklad:
Trvalý pobyt:, tel.:
Současný pobyt:, tel.:
Adresa pro účely doručování:, tel.:
Zaměstnání:
Adresa zaměstnavatele:

Vysvětlení bylo požadováno z důvodu:

odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele ve věci XXXXXXXXXXXXXXX a bylo uskutečněno na útvaru při příjmu oznámení.

Postavení osoby: oznamovatel

Poučení: Před podáním vysvětlení byla osoba poučena že podle §61 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,

b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo

c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jim sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

2. strana

úředního záznamu o podání vysvětlení - ze dne 6. března 2016

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

(6) O předvedení sepíše policista úřední záznam.

Osoba byla poučena podle § 58 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a vyrozumění **žádá**.

Osoba poučení porozuměla a k věci uvádí následující:

.....
.....

Podání vysvětlení ukončeno dne XX.XX.XXXX v XX:XX hod.

Úřední záznam sepsal:

.....

inspektor

Vysvětlení podal(a):

X.Y.

Příloha II.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXX-X/PŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016
Počet stran: 2

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTACE

k případu:

XXXXXXXXXXXXXX

Počet fotografií: X
Počet listů: X
Počet příloh: X

Vypracoval:

inspektor

vedoucí oddělení

Textová legenda k fotografické dokumentaci:

poř.č.	Popis fotografií	poznámka
1	Pohled na zastávku IDS JMK	
2	Pohled na poškozenou dřevěnou lavičku	
3	Detailní pohled na poškozenou dřevěnou lavičku	

Dokumentaci zhotovil: prap. David Fistr DiS., dne 06.03.2016, Canon EOS 1000

Dokumentaci zálohoval: prap. David Fistr DiS., dne 06.03.2016, jako KRPB-XXXX/PŘ-2016-060310-FIS, na složku: hotové foto, na OOP Šlapanice

Příloha III.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXXX-X/PŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016
Počet listů: 3

Úřední záznam o poučení osoby o návrhovém přestupku

Dne XX.XX.XXXX v XX:XX hod. byla na Šlapanice poučena osoba:

Jméno a příjmení: X.Y.
Datum narození:
Místo narození: , okres:
Rozený(á):
Státní příslušnost:
Doklad:

Trvalý pobyt:
Telefon:
Současný pobyt:
Adresa pro účely doručování:
(dále jen „navrhovatel“)

podle § 68 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“), ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a), lze projednat jen na návrh navrhovatele.

Podezřelým(ou) ze spáchání tohoto přestupku je:
Jméno a příjmení:
Datum narození:
Místo narození: , okres:
Rozený(á):
Státní příslušnost:
Doklad:

Trvalý pobyt:
Telefon:
Současný pobyt:
Adresa pro účely doručování:

který je ve vztahu k oznamovateli: **osobou blízkou - manžel**

neboť:

.....

.....

Poučení:

1) *Přestupky ublížení na cti*

2. strana
úředního záznamu o poučení osoby o návrhovém přestupku

Přestupky ublížení na cti (§ 49 odst. 1 písm. a/ zákona) se projednávají vždy jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka (dále jen „navrhovatel“).

2) Přestupky mezi osobami blízkými

- a) **Osobou blízkou** se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel, registrovaný partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pocítovala jako újmu vlastní (§ 68 odst. 4 zákona).
- b) Pokud fyzická osoba spáchá přestupek na osobě blízké tím, že jí z nedbalosti ublíží na zdraví nebo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválností nebo jiným hrubým jednáním (§ 49 odst. 1 písm. b/ a c/ zákona), může správní orgán tento přestupek projednat jen na návrh navrhovatele.
- c) Pokud fyzická osoba spáchá přestupek na osobě blízké tím, že jí úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem, nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí; úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby; úmyslně ukrýje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno (§ 50 zákona), může správní orgán tento přestupek projednat jen na návrh navrhovatele.
- d) Pokud fyzická osoba ublíží na zdraví osobě blízké tím, že způsobí dopravní nehodu (§ 125c odst. 1 písm. h) z.č. 361/2000 Sb.), může správní orgán tento přestupek projednat jen na návrh navrhovatele.
- e) Vyjde-li v řízení o přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b/ a c/ nebo přestupku podle § 50 zákona zahájeném na návrh navrhovatele najevo, že skutek nebyl spáchán mezi osobami blízkými, pokračuje se v řízení z úřední povinnosti.

3) Podmínky podání návrhu

Návrh na projednání přestupku lze podat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. V návrhu musí být uvedeno, kdo je postiženou osobou, koho navrhovatel označuje za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán (§ 68 odst. 2 zákona). Pokud bude návrh na projednání přestupku podán po uplynutí zákonem stanovené lhůty (opožděně), správní orgán věc odloží (§ 66 odst. 3 písm. f/ zákona).

4) Náhrada nákladů řízení

Podle § 79 odst. 1 zákona je navrhovatel povinen nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku v případech, kdy došlo k zastavení přestupkového řízení podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j) zákona. Správní orgán podle § 76 odst. 1 zákona řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že

- a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem,
- b) skutek nespáchal obviněný z přestupku,
- c) spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno,
- j) navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán, k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil.

Náklady řízení se hradí paušální částkou, kterou stanoví Ministerstvo vnitra České republiky v dohodě s Ministerstvem financí České republiky zvláštním právním předpisem. (V současnosti činí podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb. paušální částka nákladů správního řízení 1 000,- Kč. Paušální částka se může zvýšit v závislosti na druhu a počtu přibrávaných znalců. Maximální výše nákladů může činit 6 000,- Kč). Náhradu nákladů ukládá správní orgán.

Z důvodů zvláštního zřetele hodných může správní orgán od uložení povinnosti nahradit náklady řízení (§ 79 odst. 1 zákona) zcela nebo zčásti upustit (§ 79 odst. 3 zákona).

3. strana

úředního záznamu o poučení osoby o návrhovém přestupku

Pokud chcete, aby přestupek byl projednán, podejte návrh podle uvedeného poučení správnímu orgánu: Městský úřad Šlapanice, Masarykovo nám. 100/7, 664 51 Šlapanice u Brna

Úřední záznam a osobu poučil:

inspektor

Poučená osoba (navrhovatel):

X.Y.

Příloha IV.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXX-X/PŘ-2016-060310

Šlapanice XX.XX.2016
Počet stran: 1

Úřední záznam o ohledání místa přestupku (podle § 67 odst. 2 zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů)

I. Úvodní část

Ohledání provedli:
prap. David Fistr DiS.

Ohledání přítomni:

Důvod ohledání:

Začátek ohledání:

Místo ohledání přestupku:

Podmínky ohledání:

II. Popisná část

III. Závěrečná část

Ohledání místa přestupku bylo ukončeno dne XX.XX.2016 v XX:XX hodin.

Ohledání provedli:
██████████

Příloha V.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXXXPŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016
Počet stran: 1

Úřední záznam hlídky

Dne XX.XX.XXX byla hlídka OOP Šlapanice ve složení prap.X.Y - VH a nstrž. X.Y. vysláni prostřednictvím DS OOP Šlapanice do obce Velatice, kde neznámý pachatel úmyslně poškozuje autobusovou zastávku IDS JMK Brno. Po příjezdu na místo se hlídka spojila s oznamovatelem X.Y., který hlídce uvedl, že

.....

.....

Zpracoval:

~~prap. Benda~~
inspektor

Příloha VI.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXX-X/PR-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016
Počet listů: 1

Obecní úřad Velatice
Velatice 1
612 14 Velatice

Žádost o získání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku

Podle § 67 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve věci podezření z přestupku podle § 50/1a zákona č. 200/1990 Sb. , ze kterého je podezřelý(á)

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Trvalý pobyt:

žádám o jiné odborné vyjádření spočívající v:

1. Seznam odcizených - poškozených věcí, datum pořízení a hodnota každé jednotlivé věci ke dni pořízení a ke dni odcizení (s ohledem na amortizaci) vyjádřená v Kč včetně DPH.

2. Celková přímá škoda způsobená jednáním pachatele (např. poškozené zařízení, inventář, náklady na opravu atd.).

3. Případné další údaje (odcizení a poškození věcí z osobního vlastnictví, zda a co bylo vráceno, v jakém stavu)

Vyčíslení škody zašlete zpět ke shora uvedenému č.j. v době co nejkratší, nejpozději však do XX.XX.2016.

inspektor

vedoucí oddělení

Příloha VII.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPBXXXXX-X/PŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice XX. března 2016
Počet stran: 1

Městský úřad Šlapanice
Masarykovo nám. 100/7
664 51 Šlapanice u Brna

Oznámení přestupku

Podle § 58 odst. 1 zák. ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, podávám oznámení přestupku na osobu:

X.Y., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytem XXXXXXXXXXX, PSČ: XXX XX, kontaktní adresa XXXXXXXX tel. č. XXX XXX XXX.

kteřá je podezřelá z přestupku proti majetku podle § 50/1a tím, že.....

Zpracoval:

inspektor

Za orgán policie:

vedoucí oddělení

Příloha VIII.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXXX-X/PŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016
Počet stran: 1

X.Y
bytem XXXXXXXX
PSČ XXX XX

Vyrozumění podle § 58/4 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Na Vaši žádost o vyrozumění ve věci přestupku proti majetku dle 50/1a zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který jste dne XX.XX.XXXX oznámil(a) na územní odbor Brno-venkov, OOP Šlapanice, Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice, Vám sděluji, že dne XX.XX.XXXX bylo Vaše oznámení v souladu s § 58 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů **oznámeno příslušnému správnímu orgánu k projednání.**

Zpracoval:

inspektor

Za orgán policie:

vedoucí oddělení

Příloha IV.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
územní odbor Brno-venkov
OOP Šlapanice
Masarykovo náměstí 13, 664 51 Šlapanice

Č. j. KRPB-XXXXXX-X/PŘ-2016-060310-FIS

Šlapanice X. března 2016

Počet stran: 1

Záznam **o nahlédnutí do písemnosti (přestupkového spisu)**

K žádosti poškozeného

Jméno a příjmení: X.Y.

Datum narození:

Místo narození:

okres:

Trvalý pobyt:

bylo dne XX.XX.XXXX v XX:XX v místnosti 1 za přítomnosti orgánu policie umožněno nahlédnutí do písemnosti (přestupkového spisu) Č. j. **KRPB-XXXXXX/PŘ-2016-060310-FIS**, ve věci XXXXXXXXXXXX.

Jmenovanému byly předloženy k nahlédnutí :

ÚZ vyhodnocení kamerového záznamu

UNIVERZÁLNÍ DOKUMENT (písemnost) - ÚZ Vyrozumění OOP XXXXXX

Úřední záznam o podání vysvětlení - § 61 z. o Pol. - ÚZ o PV X.Y.

Nahlédnutí do písemnosti bylo ukončeno dne XX.XX.XXXX v XX:XX hod.
